

bakalářská práce

letní semestr 2021

ateliér doc. Ing. arch. Petr Stolín, Ing. arch. Alena Mičeková, Ing. arch. Martin Šaml

fakulta umění a architektury

Technická univerzita v Liberci

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

31. května 2021

Lenka Hamerlová

Kostel

Bakalářská práce

Studijní program: B3501 Architektura a urbanismus
Studijní obor: Architektura

Autor práce: Lenka Hamerlová
Vedoucí práce: doc. Ing. arch. Petr Stolín
Katedra architektury

Zadání bakalářské práce

Kostel

Jméno a příjmení: Lenka Hamerlová
Osobní číslo: A17000020
Studijní program: B3501 Architektura a urbanismus
Studijní obor: Architektura
Zadávající katedra: Katedra architektury
Akademický rok: 2020/2021

Zásady pro vypracování:

Toto jednoslovně pojmenované duchovní téma má v sobě obsahovat hned několik rozměrů. Úkolem zadání je prověřit uchazeče o bakalářský titul a jeho doposud získaných dovedností na poli architektury včetně komplexního myšlení. Již od počátku je cílem si projít intenzivní cestou hledání odpovědí od počátečního výběru místa, různorodých analýz mapujících toto téma duchovna a náboženství v takto silně ateistické společnosti našeho státu přes znovuobjevování tradic, smíření, respektu ke krajině a její paměti po aplikaci teorie filozofie architektury a netradičního typologického či konstrukčního řešení s důrazem na řešení prostorové. Citlivý výběr místa s kvalitním potenciálem bude zcela určující pro celý vývoj návrhu. Definice konkrétního spirituálního programu bude dalším rozhodujícím momentem a hledání správného propojení krajiny a architektury bude žádoucím výsledkem. Jedná se o záměrné zpomalení a vnímání prostoru návrhu, který může být minimalizován až na dřev. Hledání harmonie míry obyvatelného prostoru a krajiny je dovršením našeho vztahu v rovině osobní prostorové zkušenosti. Součástí zadání je i vlastní iniciativa v obstarávání podkladů a komunikace s místními úřady, komunitami, náboženskými spolky, obyvateli a pamětníky.

Požadované výkony pro odevzdání BP:

- A – Seznam příloh
- B – Rozbor místa a úkolu
- Poznámka: Předpokládán je esej s obrazovým doprovodem, dokládající autorovo vnímání a interpretaci daného místa a úkolu.
- C.1 Situace širších vztahů M 1:2 000 – 10 000
- C.2 Situace řešeného území M 1:500 – 1 000
- C.3 Půdorysy M 1:100 – 250
- C.4 Řezy M 1:100 – 250
- C.5 Pohledy M 1:100 – 250
- C.6 Architektonický detail M 1:10 – 50
- C.7 Konstrukční řešení vybraného celku M dle potřeby
- C.8 Vizualizace exteriéru min. 2x
- C.9 Vizualizace interiéru min. 2x
- C.10 Hmotový model M 1:100 – 250

Rozsah grafických prací: viz výše
Rozsah pracovní zprávy: viz výše
Forma zpracování práce: tištěná/elektronická
Jazyk práce: Čeština

Seznam odborné literatury:

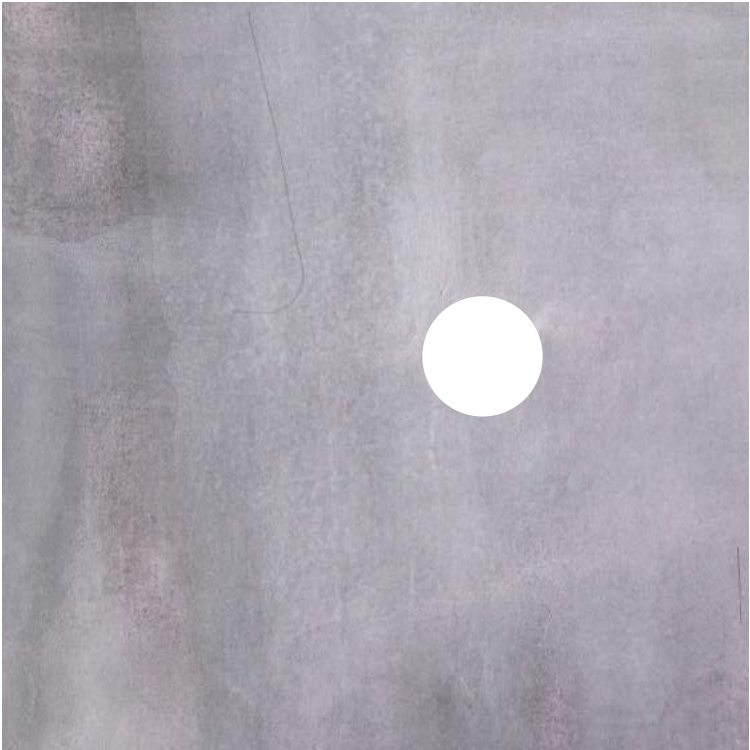
D – Průvodní zpráva a technická zpráva s bilancí ploch a dosažených parametrů
E – 1x sada zmenšených výkresů ve formátu A3 v pevné vazbě včetně originálu zadání práce a prohlášení o autorském právu, elektronická podoba všech částí bakalářské práce ve formátu pdf, pdf/A
F – V systému STAG (Moje studium-Kvalifikační práce-Doplňt údaje o práci) je nutno vložit veškerá data o práci a soubor obsahující kompletní výkresovou i textovou dokumentaci, průvodní zprávu, technickou zprávu a doplnit související textová pole (dle směrnice rektora TUL č. 5 /2018).

Vedoucí práce: doc. Ing. arch. Petr Stolín
Katedra architektury

Datum zadání práce: 22. února 2021
Předpokládaný termín odevzdání: 31. května 2021

OBSAH

- zadání, anotace, pochopení, příběh, základní charakteristika -

analytická část

krajina

body

linie

Moravské Budějovice

Vicence

Lukov

Litohoř

Jakubov u Moravských Budějovic

důvod

koncept

dva hřebeny

mapa pocitů

hranice města

duchovní spojení

zaniklá stezka

princip krajiny

symboly, geometrie

uzavření

návrhová část

situace

poutní cesta

- myšlenka, návrh, půdorys, řez, konstrukce, pohledy, axonometrie, vizualizace -

poutní místo

- myšlenka, návrh, půdorys, řez, konstrukce, pohledy, axonometrie, vizualizace -

shrnutí

poděkování

zdroje

Anotace

Nacházíme se v kraji Vysočina. Nedaleko mého rodného města Třebíč, se nachází Moravské Budějovice.

V letech 1707 se zde konala jedna z posledních poutí. Kaple byla zneuctěna a poslední poutník opustil kopec Svatý Vít. Kaple usnula spolu s krajinou a několik let žila sama se sebou. Z pozoruhodné kaple s křížovou cestou, zbylo jen několik torz, kaple a jednoho křížového zastavení. Kopec Svatý Vít se dostal do rukou člověka a byl zneuctěn podobně jako kaple, prostým vodojemem.

S odkazem na minulost si volím nedalekou Lukovskou horu a celý tento původní záměr kkřížové cesty rehabilituji do současnosti.

Jednou by zde mohly proudit poutníci na vrchol.

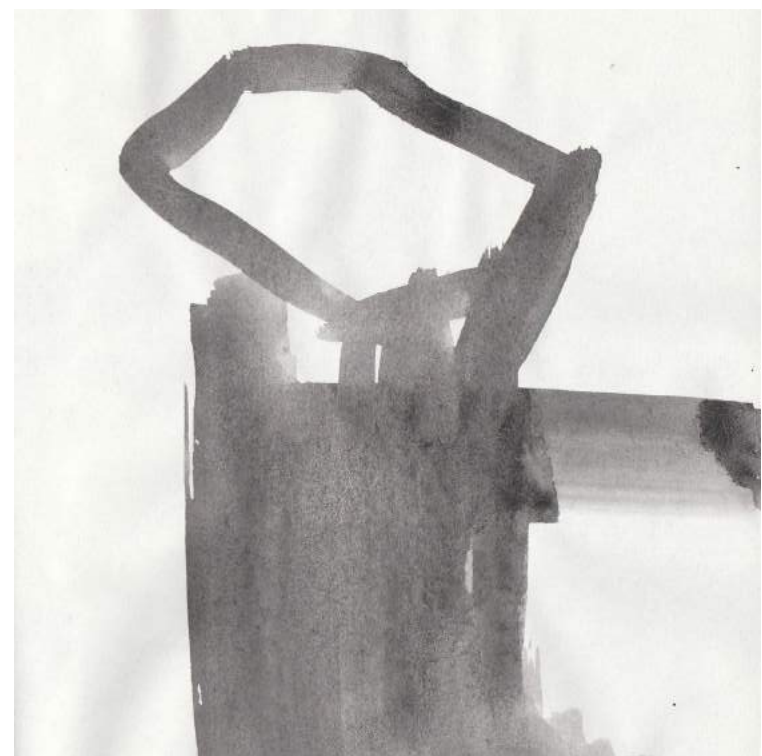
A nebo taky ne.

V současnosti je místní krajina bez koncepce uprostřed kruhu vesnic a města s velkým potenciálem a snadnou dostupností v rámci České Republiky veřejnou i osobní dopravou.

Silní historie a jemné krajinné prostředí vybízí k respektu k minulosti v současné formě.

Celý projek provází teorie, jak se zachovat správně ke krajině i historii, ale zároveň neopakovat a nemyslet příliš tradičně. Cílem práce je najít možné řešení týkající se zvolené oblast, která respektuje krajinu i město zároveň.

Duchovní

základní charakteristika

49.0733744N, 15.8014056E
530 m. n. m.

Lukovská hora - kopec Svatý Vít

Moravské Budějovice

Lukov

Vícenice

Litohoř

Jakubov u Moravských Budějovic

kraj Vysočina

Českomoravská vrchovina

Jevišovická pahorkatina

řeka Rokytka

křížová cesta

poutní místo

kostel

rehabilitace

morfologie krajiny

městské části

hranice města

duchovní prostor

veřejný prostor

lidskost

pocity

odkaz místa

historie

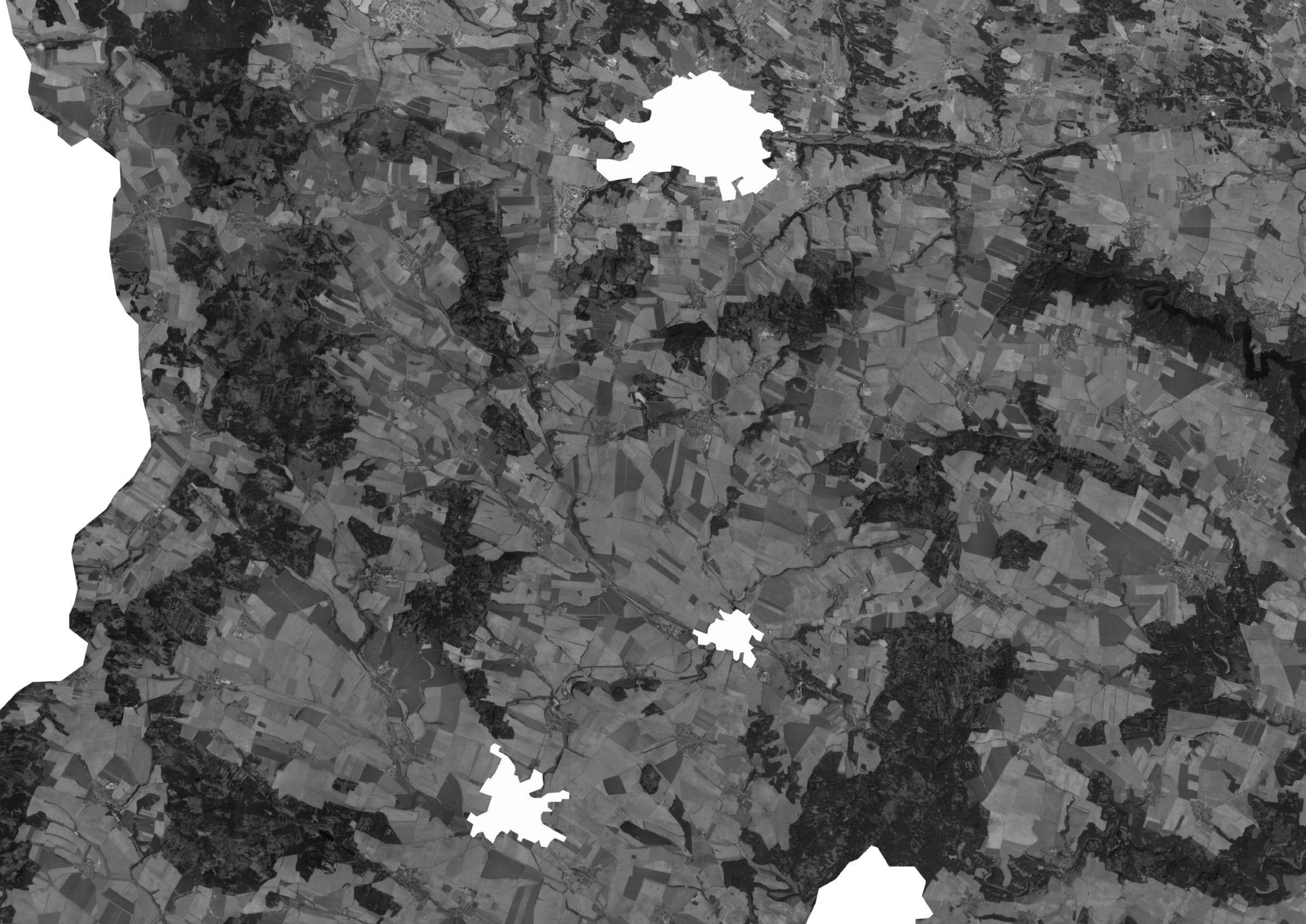
domov

rodina

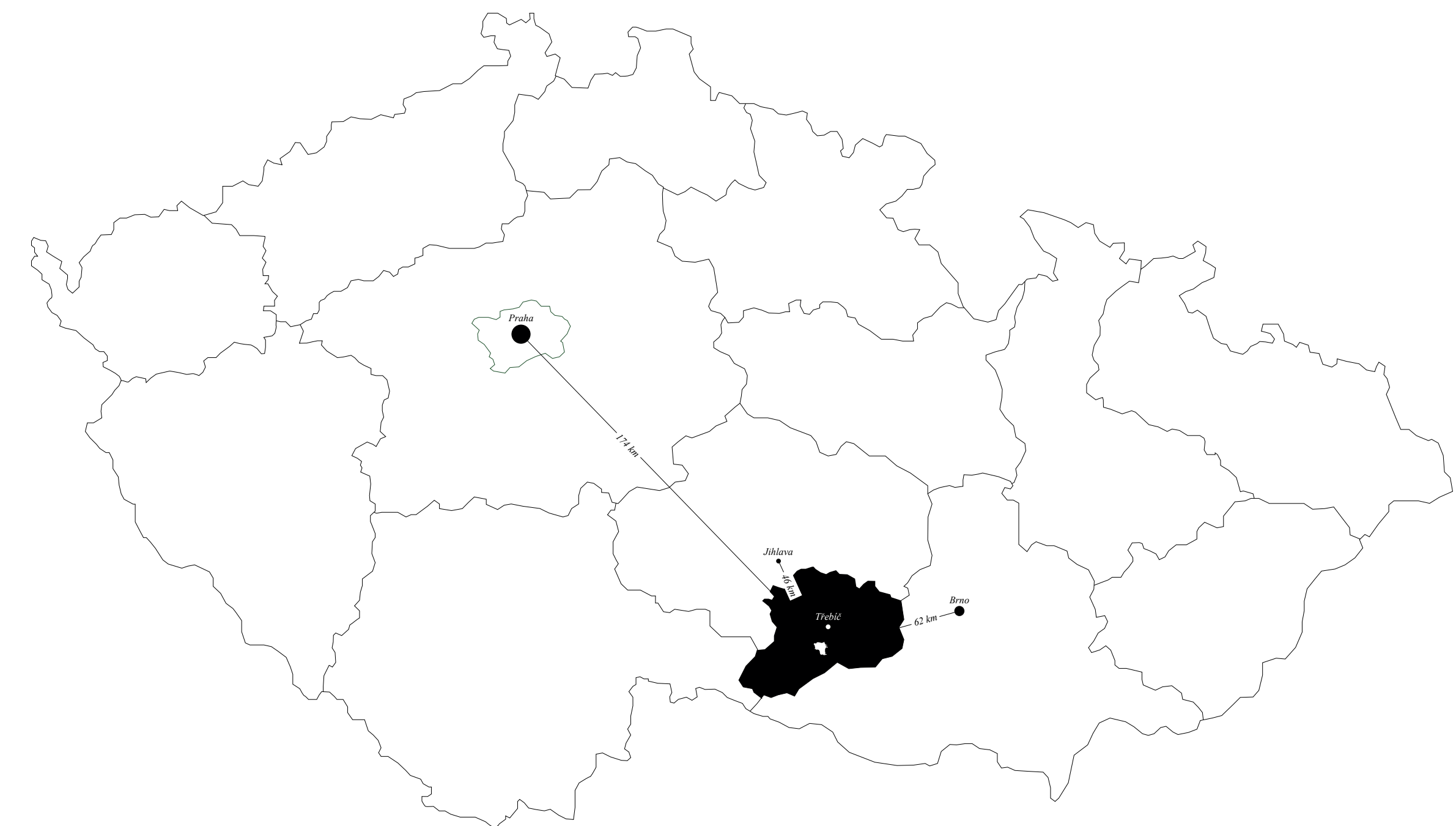
osobnost

návrat

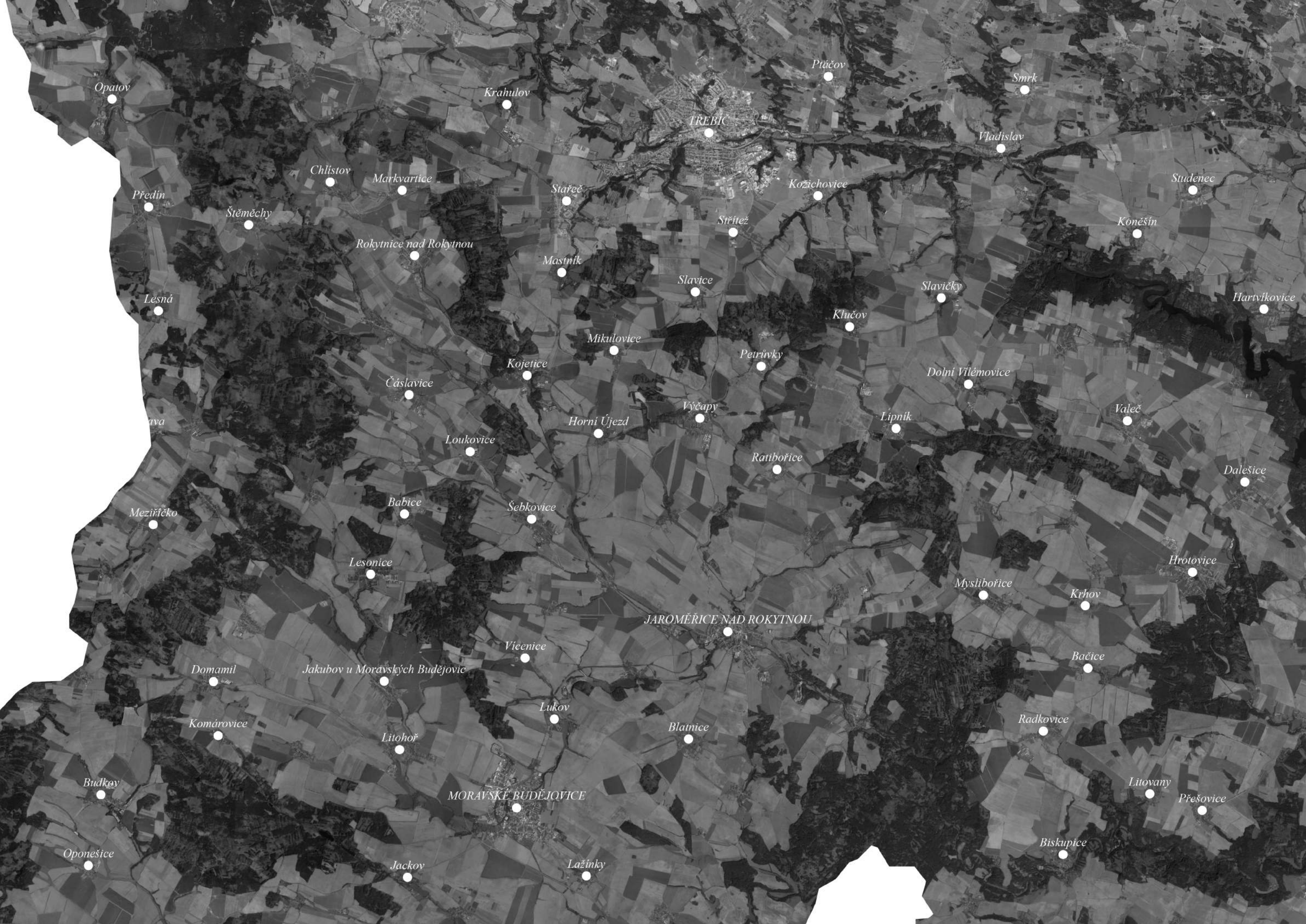
analytická část

- TŘEBÍČ
- JAROMĚŘICE NAD ROKYTNOU
- MORAVSKÉ BUDĚJOVICE

umístění
vzdálenosti

umístění
osídlení

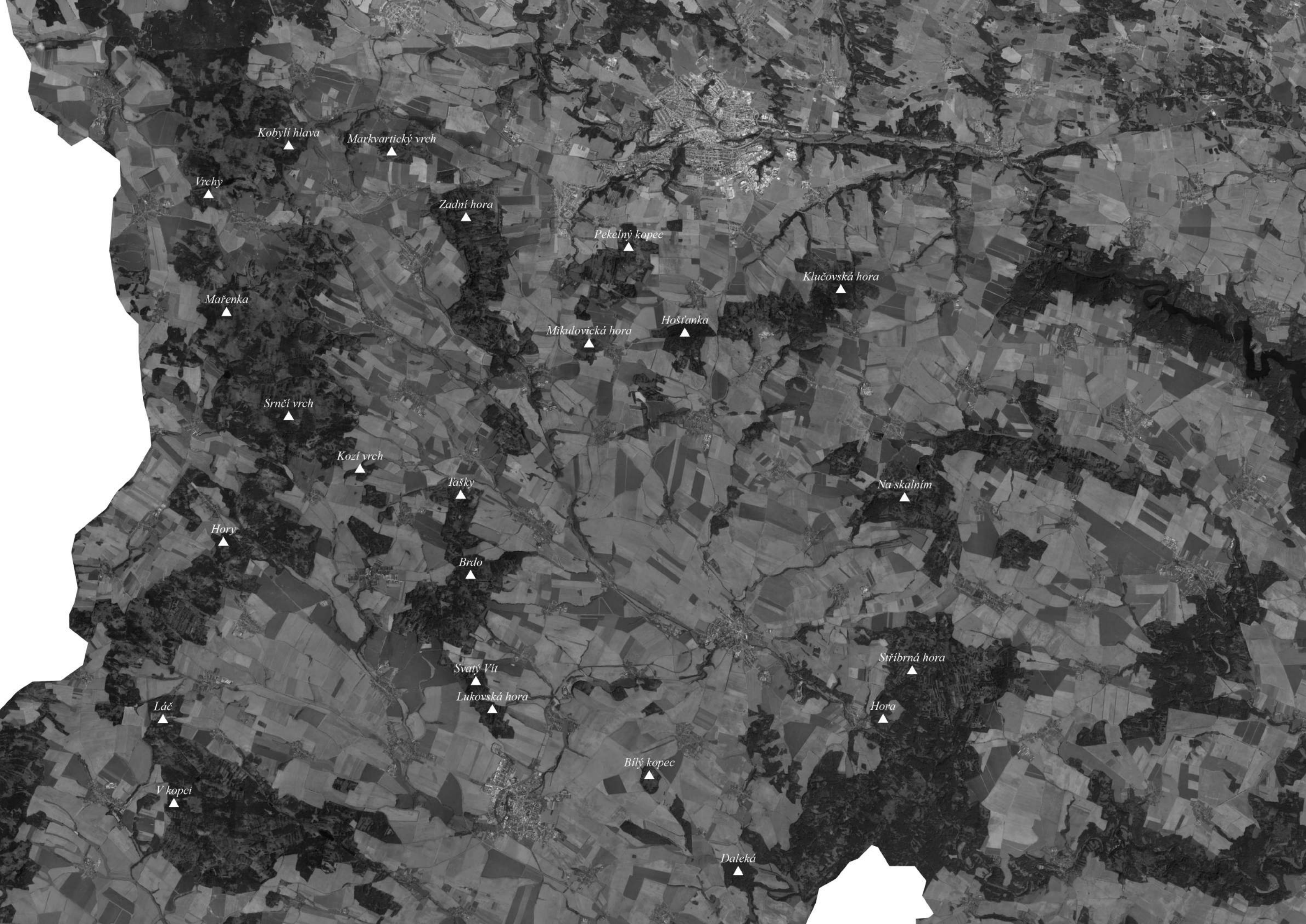
okres Třebíč	49°12' s. š., 15°54' v. d.
rozloha	1 463 km²
počet obyvatel	110 337
hustota zalidnění	75,4 obyv./km²
počet obcí	6 měst, 10 městysů

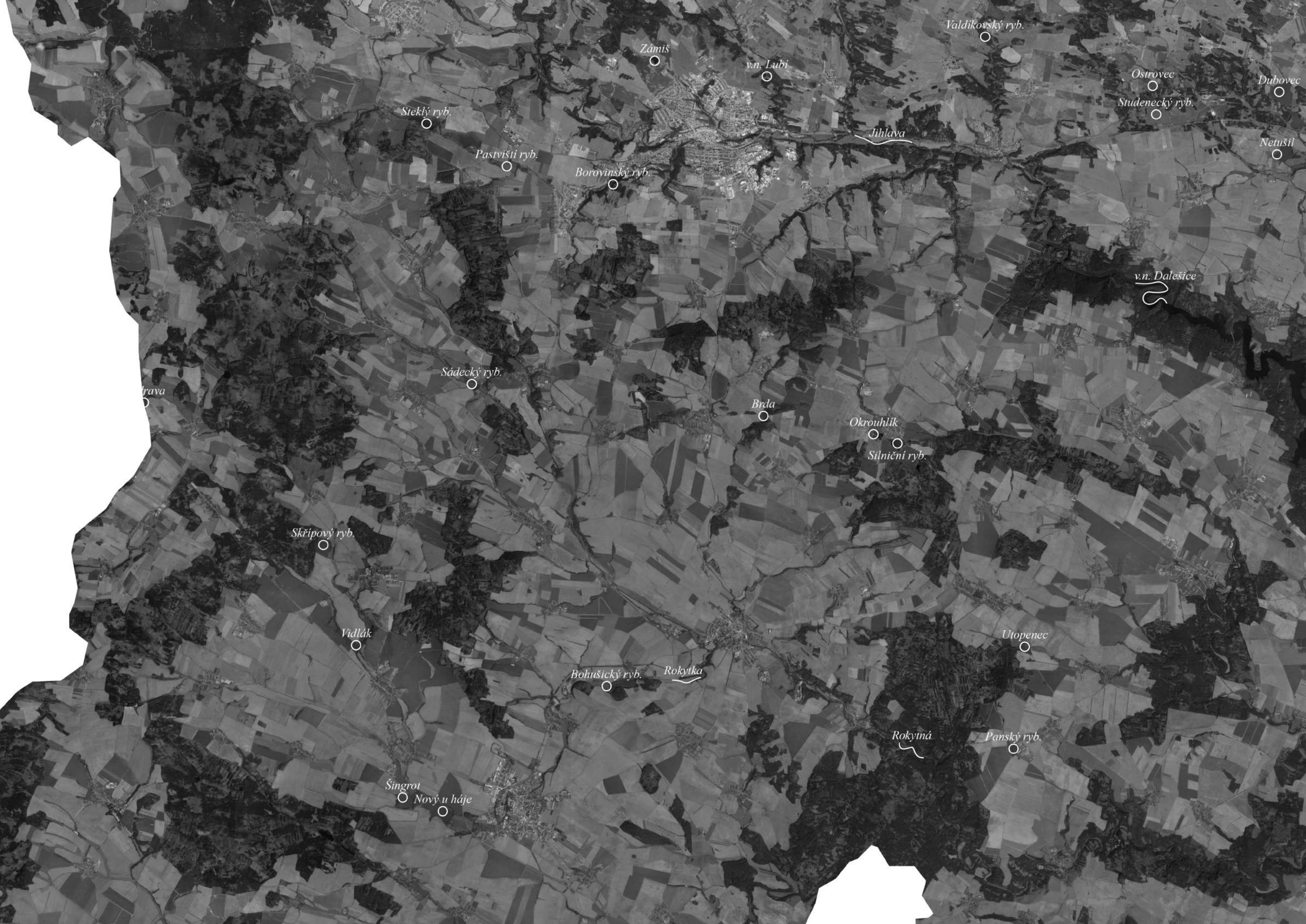
umístění
cesty

Všechny cesty vedou do Třebíče, tak nějak se to říká.

Celý okres má přímé napojení na dálnici D1, je spojnicí mezi Českem a Rakouskem. Hlavní dopravní tepna spojuje krajské město Jihlavu a vlnem prorostlé pohraniční Znojmo. Jednoduchá orientace cest umožňuje jasné propojení s Brnem. Uzemím prochází železniční trať, po které se přibližně za šest hodin dostanete i do Českých Budějovic a Plzně.

Českomoravská vrchovina se rozkládá na téměř celém území. Krajina je barevná malebná, jakoby připomínala, že je život ještě v pořádku. Nejvyšším vrcholem je hora Mařenka vysoká 711 metrů. Linie přírody určují pro Vysočinu typické remízky a syentové balvany opakem je i mnohoúčlnost pro využití zemědělské půdy.

místění

voda

Jihlava, Rokytná, Oslava, Jevišovka, Chvojnice, Želetavka.

Heraltické vrty podzemní vody, recyklace prací vody, která je použita na pročištění filtrů, snaha využití lokálních zdrojů.

kruh, spojení mysli i ducha

Dva kopce, naproti sobě.

Uprostřed kruhu, pomyslného.

Historické spojení, odkaz.

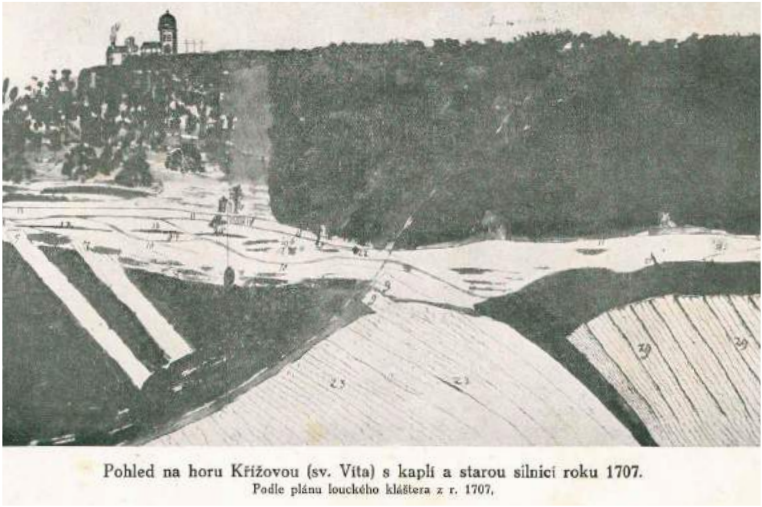
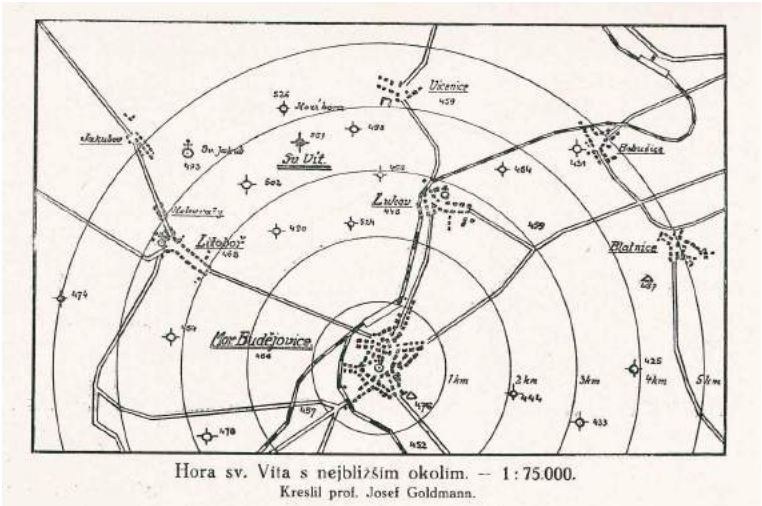
Krajina poškozená člověkem?

Kopce se nachází naproti sobě přibližně kilometr od sebe vzdálený, nadohled.

Historii, ale nese ten vzdálenější, Svatý Vít, ovšem ovlivněn současností. S torzem původního letohrádku sousedí nelichotivý vodojem, který celý kopec jakoby zastřešuje.

Odkaz k historii představuje protější Lukovská hora a její přirozená, jednoduchá podoba bez zásahu, bez zbytečností. Za zády s úpravnou vody.

Souznění navzájem, bez sebe nefungují, krajinně i funkčně.

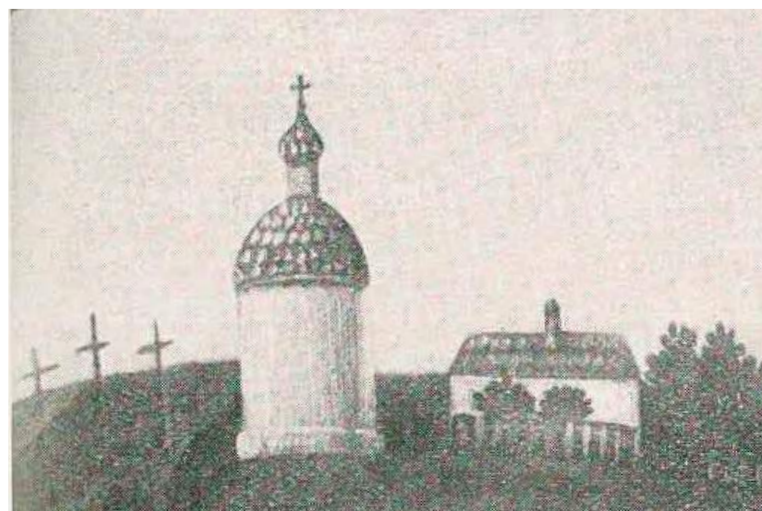

„Na předposledním vrcholku, hoře sv. Víta, stojí zřícenina, označována za zbytky kaple sv. Víta.

Vzdušné vzdálenosti od nejbližších obcí jsou patrný z připojené situace: od Mor. Budějovic 3.6 km, od Litohoře 2.7 km, od Jakubova 2.3 km, od Vícenic 1.6 km, od Lukova 2.3 km.

Půda, na které zřícenina stojí, je v katastru obce lukovské a byla vždy v držení poddaných a vrchnosti, které náležel Lukov. Poněvadž dominikální půda byla prvé zdaněna za Marie Terezie, byl také založen první katastr panské půdy teprve pro daňovou reklifikaci tereziánskou.

V dominikální fasi z roku 1750 byl vykázán celý komplex lesů, rozkládajích se od mor. budějovické cihelny až za ves Vícenice, ve dvou dílech: v prvním, zvaném králce Hora, byly zahrnuty lesy pokrývající nynější Lukovskou horu a horu sv. Víta na západní straně podle staré mor. budějovické silnice ve výměře 219 měřice, k druhému dílu náležely lesy ve výměře 101 měřice, táhnoucí se podle staré silnice od hory sv. Víta za ves Vícenice.“

„Ze zevrubného prohlédnutí a ohledání jest jasno, že zřícenina nebyla původně kaplí a že podle úpravy nesloužila účelům bohoslužebným.

Nicméně jest obecně pokládána za bývalou kapli a i zvána kaplí sv. Víta. Ludvík Zvěřina napsal o ní roku 1904 ve velmi stručném popisu jaroměřického zámku a panství toto:

In der zum Ober-LažanerReviere geörigen Waldabtheilung Hora befindet sich auf bewaldetem Waldrücken die Ruine Skt. Veit-Kapelle, bei welcher vor vielen Jahren ein Einsiedler lebte und wohin seinrzeit aich viele Wallfahrer polgerten. Diese Ruine besass noch im Jahre 1880 ein Schindeldach und eine Kuppel, die wegen Einsturzgefahr abgetragen wurden. Wer die Kapelle erbaute, ist weder aus den kirchlichen noch aus den alten Amtsakten zu ermitteln.“

přkld.

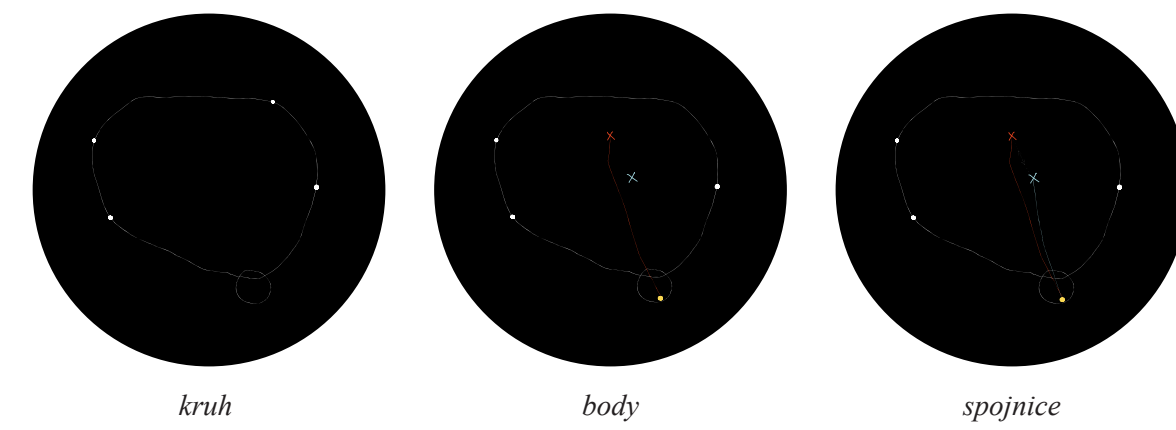
V lesní části hory patřící do okresu Obec-Lukov, na zalesněném hřebeni, se nachází zřícenina kaple Sv. Vít, kde před mnoha lety žil poustevník a kde tehdy zůstávalo mnoho poutníků. Tato zřícenina měla v roce 1880 ještě šindelovou střechu a kopuli, které byly zbořeny kvůli riziku zřícení. Kdo postavil kapli, nelze určit ani z kostela, ani ze starých úředních záznamů.

Jednotlivá zastavení křížové cesty byla vyžděna z cihel a měla tvar kvádrových polířů 2.95 m vysokých. V širší stěně k silnici obrácené byly 2 výklenky: v horním větším čtvercovém, jehož strop tvořily 2 fošny, nesoucí další zdivo, byl vymalován obraz zastavené na omítce olejovou barvou.“

Mezi městem a lesem bylo 6 zastavení, podle lesa 5 a 3 byla na svahu od silnice ke kapli. Silnice při lese byla při stavbě křížové cesty tak rozježděna a zabíhala tak daleko do pole, že vlbec nebylo znáti hranic mezi katastrem lukovským a litohořským a že tak došlo velmi snadno k sporu o půdu.

U kaple byly pořádány každoročně pouti a z okolních vesnic sem putovala procesí o různých svátcích, zejména o svátcích mariánských a na den sv.Víta.

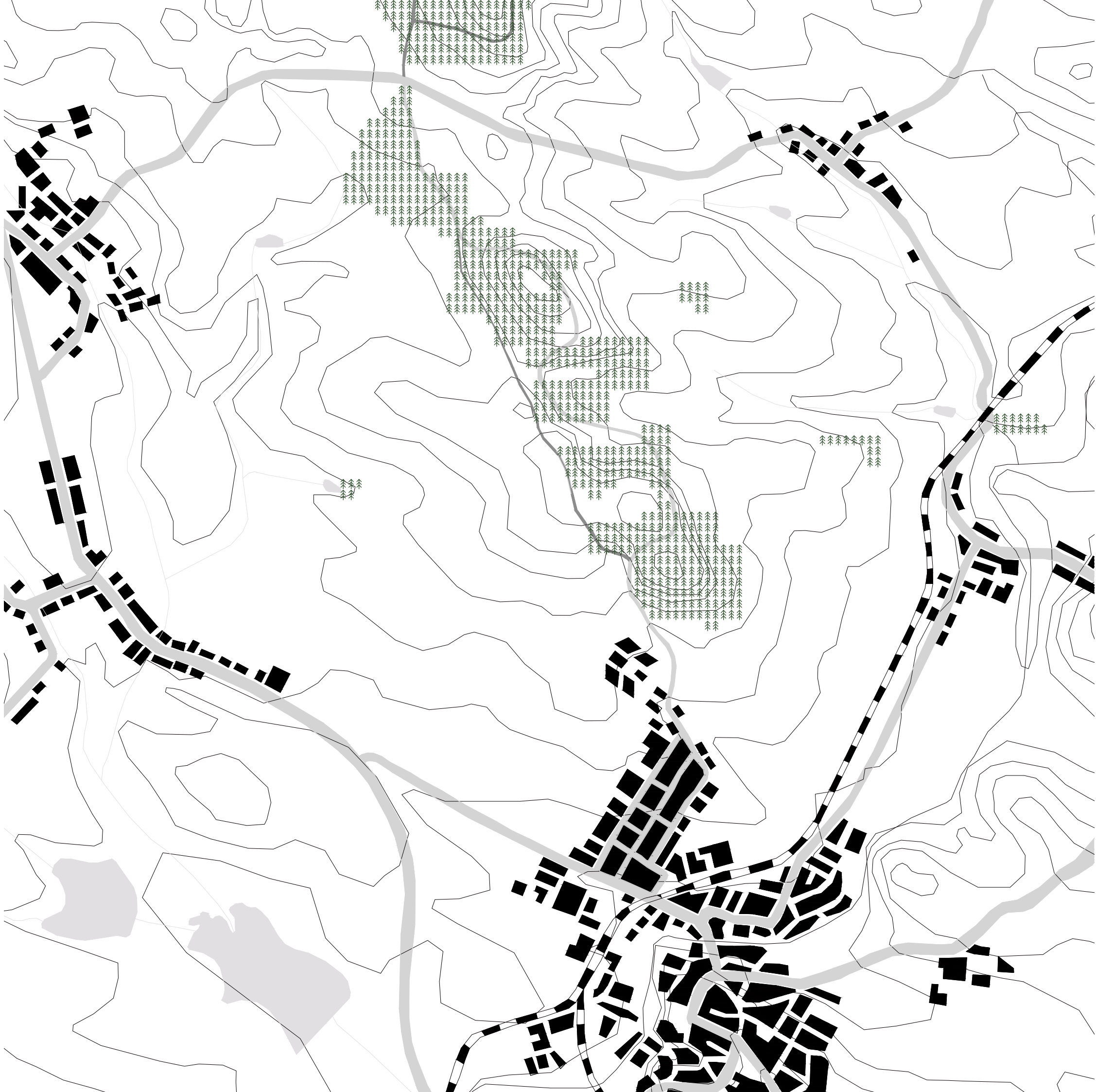
Vrchnosti podporovaly konání pout, protože z nich měly užitek čepováním piva.“

*Uprostřed kruhu se na sebe dívají dva kopce.
Lukovská hora a kopec Svatý Vít. Kruh, který tvoří čtyři vesnice uzavírá město.
Město, ve kterém všechno začíná.
Původně i v současnosti.

A cesty, který vždycky vedou na Lukovskou horu s odkazem na minulost.*

kruh
zalesnění

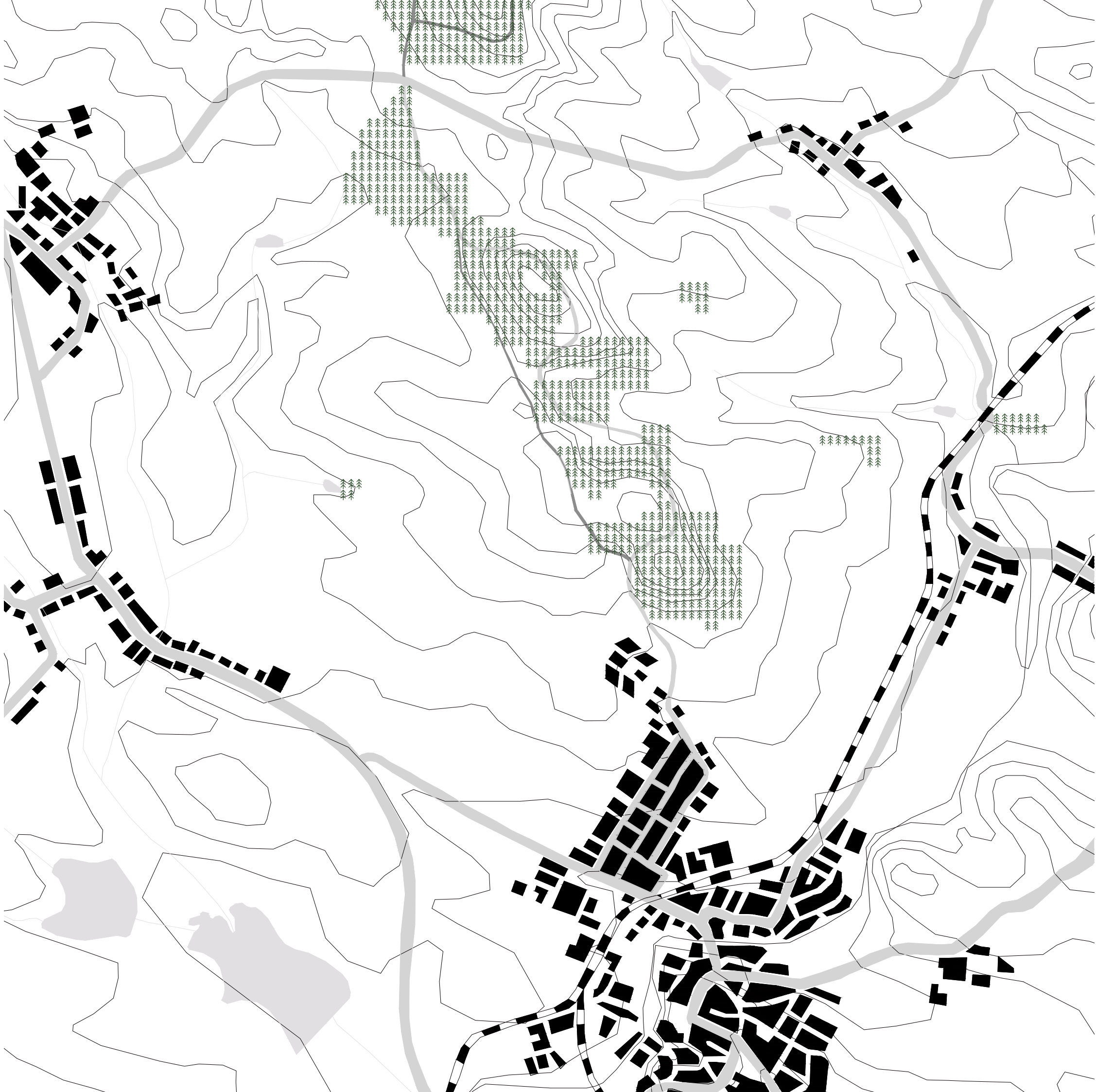
Listnaté i jehličnaté lesy.
Borovice byly.

„Borovice a modřiny uschly prostým suchem, na okraji louky
zbylo doslova pár bříz. Nejbližší zelený les je v nedohlednu a
uschlý les zůstal zatím stát.“

Řešené území Moravských Budějovic se nachází na území geo-
morfologického okrsku Moravskobudějovická kotlina, která je
součástí podcelku Jaroměřická kotlina. Ta se nachází v severozá-
padní části celku Jevišovická pahorkatina, která zabírá rozsáhlou
část podsoustavy Českomoravská vrchovina.
Moravskobudějovická kotlina je sníženina nepravidelného obdél-
níkovitého tvaru, která je protažená k severu a jihu. Na severu
sousedí s Třebíčskou kotlinou, na západě s Brtnickou vrchovinou
a Dešovskou pahorkatinou. Jihovýchodní a východní hranice ji
oddělují od Znojenské Pahorkatiny. Povrch Moravskobudějovic-
ké kotliny je převážně plochý, nad který nápadněji vystupují vrchy
Holý kopec (586 m n. m.), Babický kopec (582 m n. m.), Brdo (580
m n. m.), Koží vrch (526 m n. m.) a Lukovská hora (530 m n. m.).

LEGENDA

lesy

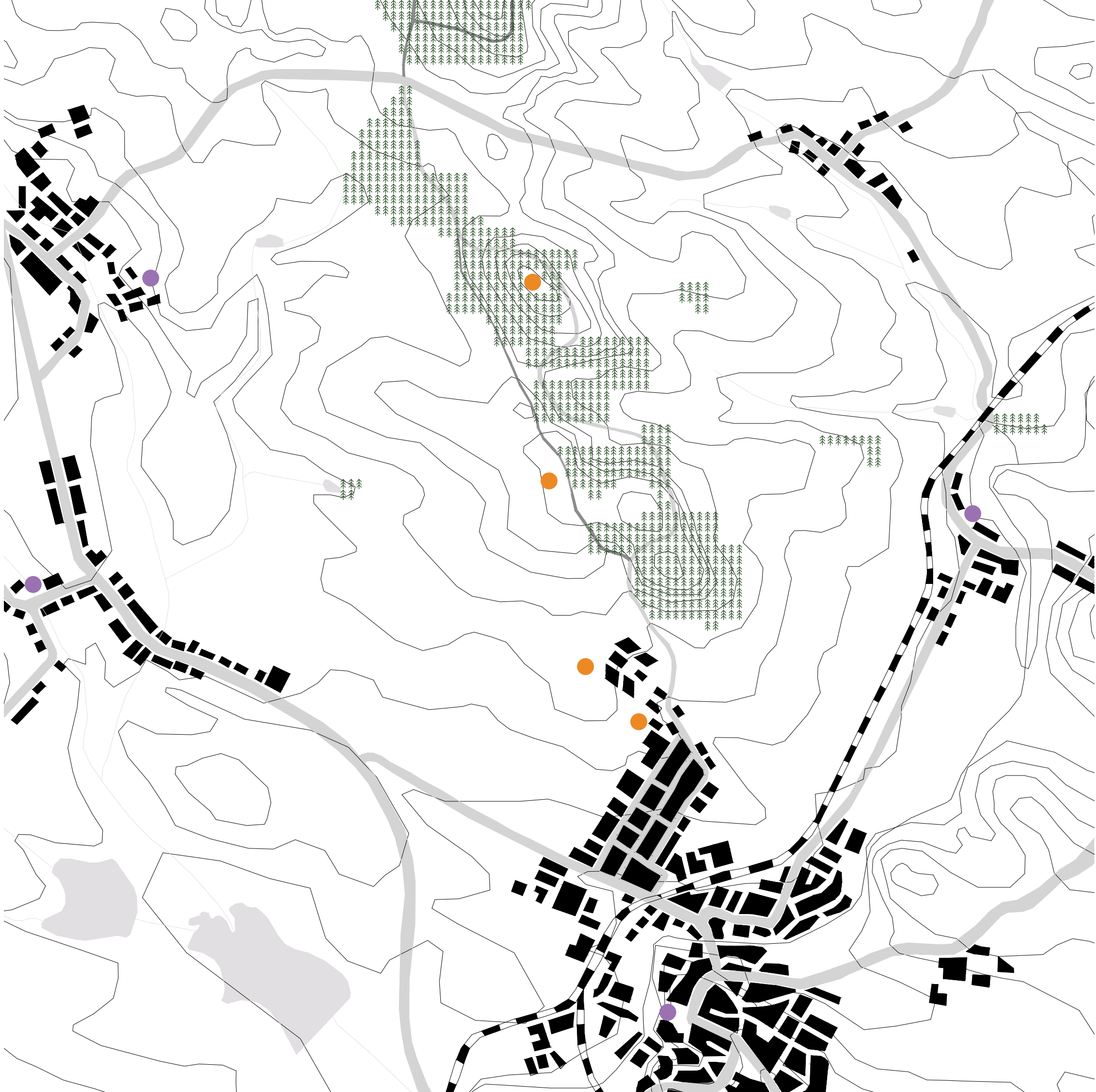

kruh
vodní toky

Řešeným územím protéká několik vodních toků. Menší z nich, Laťinský potok a Nedveka, zde pramení a společně pak pokračují východním směrem mimo území. Nejvýznamnějším z vodních toků na území je Rokytka. Ve vymezeném území se nachází i několik rybníků. V současnosti slouží převážně k chovným, částečně rekreačním účelům.

LEGENDA

vodstvo

I. zastavení – Pán Ježíš odsouzen k smrti

II. zastavení – Pán Ježíš přijímá kříž

III. zastavení – Pán Ježíš padá pod křížem poprvé

IV. zastavení – Pán Ježíš setkává svou Matku

V. zastavení – Šimon Kyrenský pomáhá nést kříž

VI. zastavení – Veronika podává Pánu Ježíši roušku

VII. zastavení – Pán Ježíš padá pod křížem podruhé

VIII. zastavení – Pán Ježíš napomíná plačící ženy

IX. zastavení – Pán Ježíš padá pod křížem potřetí

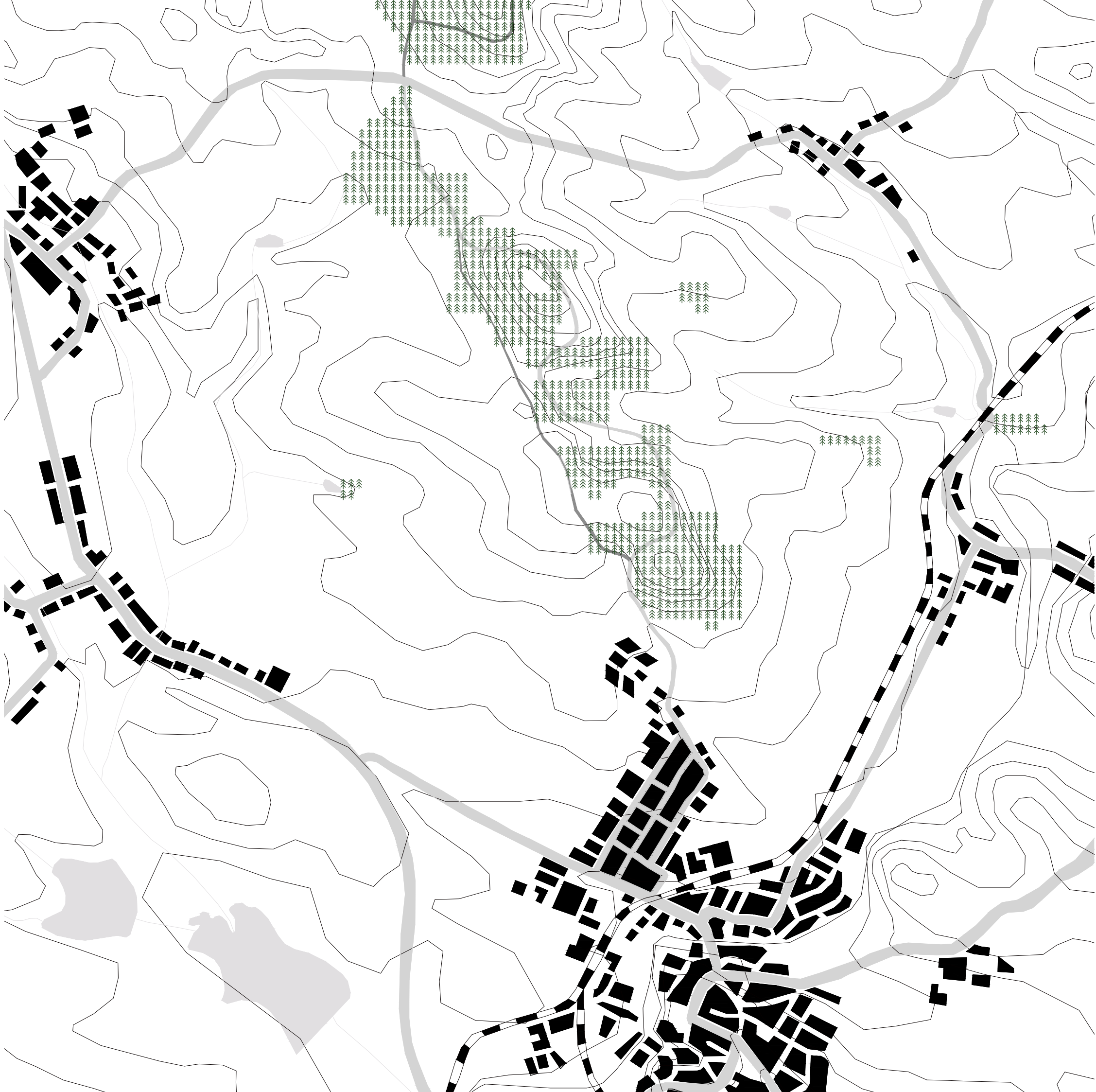
X. zastavení – Pán Ježíš zbaven roucha

XI. zastavení – Pán Ježíš přibit na kříž

XII. zastavení – Pán Ježíš umírá na kříži

LEGENDA

- římskokatolická církev
- původní křížová cesta

kruh
doprava

Dopravní dostupnost města Moravské Budějovice lze považovat za velice dobrou. Město je spojeno přímými spoji s důležitými centry, jako je okresní město Třebíč, krajské město Jihlava a další významná města na Moravě i v Čechách (např. Brno, Praha, Jindřichův Hradec, Znojmo a další). Kromě silniční dopravy je ve městě vybudována i železniční stanice a několik cyklostezek.

Bezpochyby největší význam má pro město silnice I/38, která je zároveň i nejvýznamnějším tahem kraje Vysočina a Jihomoravského kraje. Spojuje krajské město Jihlava s bývalým okresním městem Znojmem a zároveň tvoří spojnici mezi dálnicí D1 a významným hraničním přechodem Hatě/Kleinhaugsdorf.

Za zmínku stojí i již zmíněná železnice. První železniční trať byla zprovozněna na trase Okříšky-Znojmo 23. 4. 1871. Roku 1896 byla rozšířena o trasu Okříšky-Jemnice, která byla v roce 1996 prohlášena za kulturní památku. Tato trasa již v současnosti není v provozu, využívá se pouze jednou ročně při oslavách založení města Jemnice. Tato železnice měla na Budějovice veliký vliv, díky ní se zde začal rozvíjet průmysl a město rostlo (Městské kulturní středisko Moravské Budějovice, 2006).

LEGENDA

- římskokatolická církev
- původní křížová cesta

Moravské Budějovice se rozprostírají v malebné mírně zvlněné krajině jihozápadní Moravy, na okraji Českomoravské vysočiny a protéká jím říčka Rokytka. Město leží na státní silnici spojující Vídeň s Prahou, bývalé císařské silnici.

49.0520892N, 15.8086436E

nadmořská výška: 403-547 m n. m.

rozloha: 37,15 km²

obyvatelstvo: 7 300 (2020)

HISTORIE

Počátky osídlení jsou spojeny s polohou města na vyvýšenině nad brodem přes říčku Rokytku. Moravské Budějovice tak od svého počátku těžily z polohy na tzv. Haberské stezce, spojující Moravu a Čechy. Do dnešních dob si tato trasa udržela svoji důležitost jako spojnice Prahy s Vídní. Od svého vzniku patřily Budějovice k zeměpanskému zboží, se správním centrem na bitovském hradě. Postavení Budějovic v této době není zcela zřejmé. Patrně se nejprve jednalo o tržní osadu kolem Haberské stezky. Půdorys této osady s centrem kolem farního kostela je patrný dodnes ve tvaru dnešního náměstí ČSA.

KOSTEL SV. JILJÍ

První písemná zmínka o kostelu pochází z roku 1235, kdy Konstancie Uherská darovala několik kostelů, z nichž jeden byl i kostel sv. Jiljí, špitálu kláštera sv. Františka v Praze. Jižně od kostela se nachází kaple svatého Michala či Michaela. Kostel je jednolodní s románským jádrem a románským karnerem. Kostel je spolu s kaplí sv. Michala chráněn jako kulturní památka České republiky.

ATMOSFÉRY

Jediný město.
Kultura.
Město plnejch protikaldů. Změn. Propojeních.
Na jedný straně obchodáky a z ničeho nic se ocitneš v historickém centru, to má potenciál.
Držím se při zemi, zkoumám kam až dohlídnu, co brání, co proniká.
Jedinej hezkej barák, schovanej mezi prolukou a hlavní silnicí, aspoň něco.
Ale je nenápadnej, asi si ho jen ,tak nikdo nevšimne.
Něco pocitovýho, co sem sedne, to je jasný.

01 kostel

02 prostředí

03 jdeš k Lukovský hoře

Litohoř se nachází po obou březích říčky Jakubovky. V roce 1190 znojemský kníže Konrád založil premonstránský klášter P. Marie a sv. Václava v Louce u Znojma a daroval mu kapli sv. Mikuláše ve Znojmě a k tomu ještě několik vsí.

49.0668356N, 15.7684192E

nadmořská výška: 464 m n. m.
rozloha: 7,5 km²
obyvatelstvo: 561 (2020)

HISTORIE

Oblast vesnice byla osídlena již v době neolitu a procházela jí Haberská stezka, později také Císařská cesta Vídeň–Praha. V obci se nacházel lihovar, škrobárna, moučný mlýn, družstevní elektrárna a mlékařské družstvo. Kostel sv. Jana Nepomuckého z roku 1781 a barokní zámek z roku 1762 jsou chráněnými památkami stejně jako boží muka a kříže v okolí obce.

KOSTEL SV. JANA NEPOMUCKÉHO

Kostel je barokní centrální stavbou oválného půdorysu s lucernou na vrcholu střechy a s průčelím, vznikl rozšířením kaple dle projektu Franze Antona Pilgrama. Velká novodobá oprava kostela pak začala v roce 1986, dokončena byla v roce 1988. Několik let pak na věži kostela stál nahnutý kříž.

ATMOSFÉRY

Vede tudy hlavní tah do Znojma až k hranicím? Tak tady bych žít teda nechtěla, to ty lidi obdivuju, ty kamiony, ten provoz, tady. Už se stmívá. Tentokrát úplně bez lidí, ale jediný, co dokážu vnímat je fakt velké dopravní ruch. Obejdu kostel. Dokola. Kruh. Světlo uvnitř kruhu. Odvážím se, bez přechodu přejít silnici. Jako v jiným světě. Přímo nahoru. Na horu. Na hory, kopce.

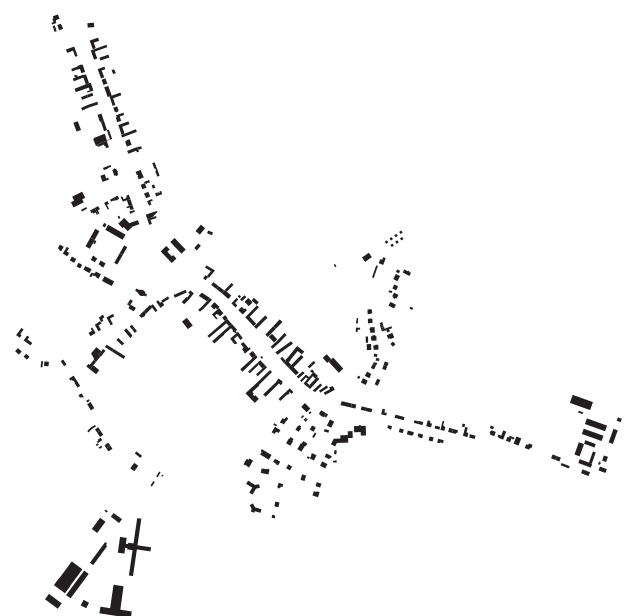
01 detail, kostel

02 místní architektura

03 tudy na Lukovskou horu

Obec Jakubov leží 5 km severozápadně od Moravských Budějovic, uprostřed cesty mezi Jihlavou a Znojmem. V roce 2016 získala obec ocenění v soutěži Vesnice Vysočiny 2016, konkrétně obdržela diplom za systematický rozvoj obce.

49.0810122N, 15.7614172E

nadmořská výška: 473 m n. m.

rozloha: 9,87 km²

obyvatelstvo: 647 (2020)

HISTORIE

Již před vznikem kostela sv. Jakuba měla na místě Jakubova stát vesnice, jejíž jméno je neznámé, ale první písemná zmínka o obci pochází z 13. století, kdy byl zmíněn právě kostel sv. Jakuba Staršího. Měl být zmíněn snad kolem roku 1230. Ve vsi stával středověký vodní hrad. Mezi lety 1954 a 1956 byl upraven potok v obci a mezi lety 1956 a 1959 byla postavena nová školní budova a z původní školní budovy byl přebudován kulturní dům. V roce 1977 pak byla postavena nová prodejna ve vsi. Mezi lety 1976 a 1981 byla postavena budova mateřské školy. Roku 1986 pak byl vybudován rybník Voráč a v roce 1991 byl otevřen nový kulturní dům, původní byl zbořen v roce 1986. Roku 1996 byl do obce doveden plyn a v roce 1997 byly vyasfaltovány silnice v obci.

KOSTEL SV. JAKUBA VĚTŠÍHO

Jde o románský kostel pocházející z poloviny 13. století. Ve své historii prodělal gotické i barokní úpravy a také prošel rozsáhlou rekonstrukcí během 19. století. Na věži se nachází zvon z roku 1474, uvnitř kostela se nacházejí mj. dva gotické náhrobní kameny, dvě gotická sanktuaria nebo románskou křtitelnici. Jedná se o jednoduchou stavbu s odsazeným kněžištěm a odsazenou apsidou. K severní zdi přiléhá čtyřboká sakristie. V hladkých fasádách jsou prolomena široká okna. Apsida je zaklenuta konchou. Sakristie má lomeně valenou klenbu.

ATMOSFÉRY

Fakt díky, že nezačíte opravy na silnicích.
Jedeme. Nahoru. Na nejvyšší bod. Vidíme všude.
Poprvé vcházím na hřbitov. Uprostřed, všeho.
Přes všechno vidím. Sleduju a užívám si.
Vnímám a představuju si.

01 kostel na kopci

02 hřbitov

03 jasné výhledy na Lukovskou horu

Obec Vícenice se nachází 4 km severně od Moravských Budějovic. Za vesnicí se nachází menší rybníček Oklika, který je napájený místním potokem. Nejvyšším bodem je Holý kopec (580 m n. m.). Obec se nachází na jižním okraji geomorfologického celku Stařečská pahorkatina. V roce 1911 nedaleko vesnice spadl meteorit o váze 4 kg.

49.0890286N, 15.8121356E

nadmořská výška: 459 m n. m.

rozloha: 4,47 km²

obyvatelstvo: 194 (2020)

HISTORIE

Zatímco jinde se dostávalo svobodné obyvatelstvo v závislost na vrchnostech a do poddanství, zachovali si Víceničtí svoji svobodu a držitelé statků byli ponecháni jako svobodníci přímo králi. Nebyli šlechtou a netvořili zvláštní stav, ale přece jen jako svobodníci se vsouvali mezi šlechtu a prostý poddaný lid, podléhali jako šlechta soudu zemskému a jejich statky se zapisovaly do zemských desek. Na počátku 16. století držel Vícenice Jan z Perštějna, který roku 1538 prodal Vícenice Jindřichu Meziříčskému z Lesonic k panství jaroměřickému.

ATMOSFÉRY

Jsem překvapena, že stačí tak málo. Málo k žití.
I když lidi nevypadají úplně šťastně anebo já věrohodně. Asi doba s respirátory.
Jediný místo bez kostela, jen jedinečnej kříž vedle telefoní budky.
Bizardní.
Jakoby se zastavil čas. Ale dotace dostávají.
Ještěže mají alespoň polňačku, k fajn hoře. Nahoru k hoře, kopci. S pěknou cestou.
Se spojením se světem, bez telefoních budek.

01 připomínky

02 vesnice

03 kudy na Lukovskou horu?

Jméno Lukov ukazuje, že se jedná o mladší osadu. Založení vesnice sahá asi do poloviny 12. století, ale již zpočátku byl Lukov osadou významnější, neboť měl už ve 13. století (což bylo vzácné) farní kostel.

49.0734997N, 15.8242336E

nadmořská výška: 445 m n. m.
rozloha: 8,73 km²
obyvatelstvo: 396 (2020)

HISTORIE

*Lukov byl na královské půdě a markrabí Přemysl ho daroval s kostelem a desátky roku 1234 klásteru tišnovskému. Ve 14. století náležela obec vladyků z Lukova, kteří byli stejného původu s vladyky z Třeš-
tě, Oponěšic, Bohušic a Dlouhé Brtnice. Před třicetiletou válkou bylo v Lukově 14 lánů, 5 tříčtvrtlánů,
9 pololánů, 8 čtvrtlánů a 1 domek bez polí, celkem 37 usedlostí (počet obyvatel asi 250).
Po třicetileté válce roku 1656 bylo v Lukově 29 usedlostí osazených a 8 pustých. Protokoly lánských
vizitací byly dílem nedokonalým. Proto v době vlády Marie Terezie bylo pracováno na novém katastru
rustikální půdy. Předběžný protokol z roku 1749 udává v lukovském katastru poddanských pozemků
881 kusů polí o 1278 (5/8) měřice, 114 (7/8) měřice pustých polí, 2 (1/8) měřice zahrady, 121 kusů luk
na 50 (1/2) vozu luk a 24 vozů otavy.*

KOSTEL SV. JANA KŘTITELE

*Obec Lukov byla již ve 13. století větší osadou s kostelem a samostatnou duchovní správou pod patro-
nátem tišnovského kláštera. Pro nedostatek kněží byla však farnost roku 1638 podřízena Moravským
Budějovicím. Kostel sv. Jana Křtitele je po úpravách v roce 1716, 1775 a 1904 ve slohu renesančním.*

ATMOSFÉRY

*Už jsme se přiblížili. Celou cestu pozoruju z každého centimetru hlavní silnice Lukovskou horu. Je
vidět. Odkudkoliv.
Sláva, mají tu místo na zaparkování.
Procházím, kochám se. Nasávám atmosféru.
Za celou dobu minu jenom jednoho místního obyvatele. Mlčky, je slyšet jenom klasický ruch vesnice.
Každý si žije vlastním životem. Jak jinak v týchle době.
Obdivuju barvy. Fasád.
Dokonalejš, nedokonalejš výhled na kdysi hustý okolní lesy.*

01 fara, kostel

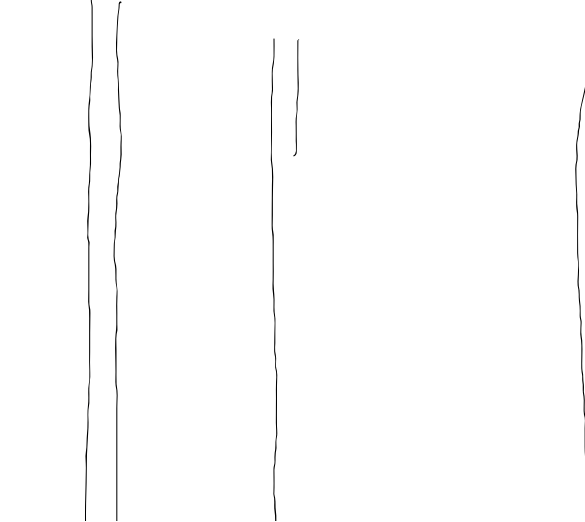

02 fasády

03 výhledy na Lukovskou horu

městské body

Takovýhle body jsou tu na každým kroku.

Záchytný body, který se tyčeť uprostřed ulice třeba pětkrát.

Asi jednou nestačilo.

Kombinace přírodních, ale hlavně těch kovovejch dopravních nebo reklamních bodů, který nas odkazujou, pod' k nám do jediny restaurace ve městě.

Což je pravda.

Ale asi to funguje, funguje to s charakterem, který tohle město nese, jak působí a co si z něho člověk odnese, při první nebo pátý návštěvě, to stejný.

městské linie

Nahoru a dolů, přes horizonty.

Po asfaltce, přes přechod, po městský dlažbě, po rozbořený silnici, přes travnatej povrch.

Zakřivenej povrch, kterej se line celým městem, kudy chodím.

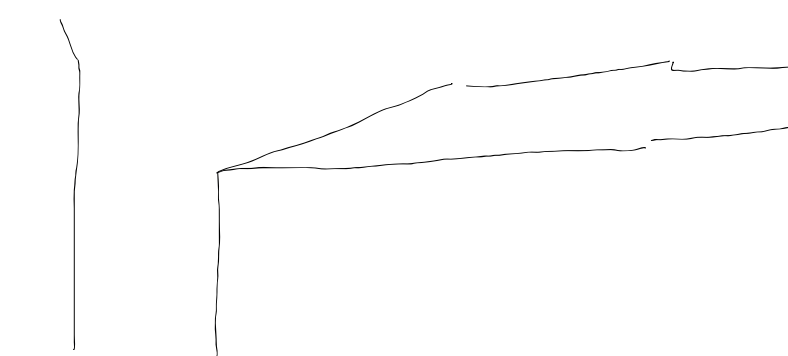
Nacházím tady různý principy, který vévoděj celku.

Ocitám se v historický části, velký křižovatce kudy sem přijela.

Fascinuje mě to propojení, historie - průmyslová oblast.

Docela jasný linie ulic, který se jen tak neprophýtaj, ale dávaj smysl.

městské osídlení

Náměstí jako parkoviště, klasika.

Kolem kebab s b a drogerie Teta, takže nic nechybí. Všechno tu je.

Nacházím různý směry a záměry, který ve městě vznikly.

Funguje.

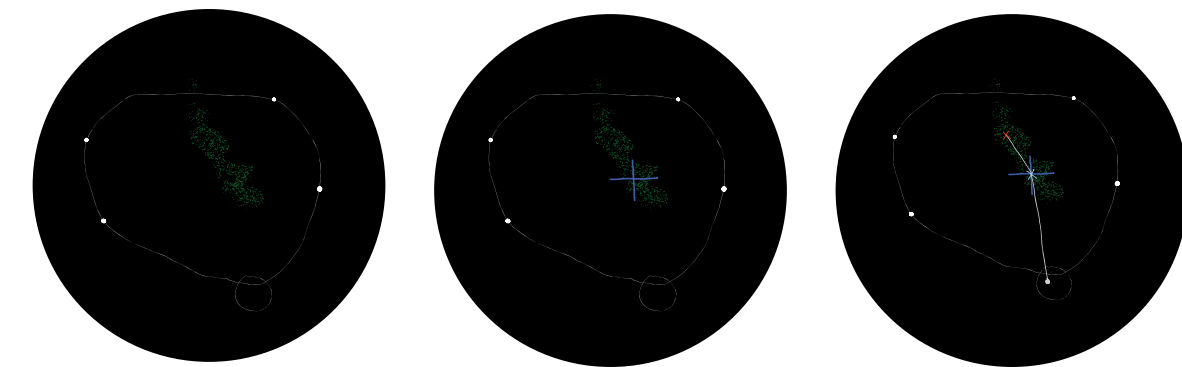
I když tu jsou fakt vtipný momenty, ale lidi s tím vypadají v pohodě.

Všímám si různorodejch typů, typů lidí i baráků. Různý směry odkazu, který mi předávaj, to jak to tu rostlo, rozvíjelo a vyvíjelo.

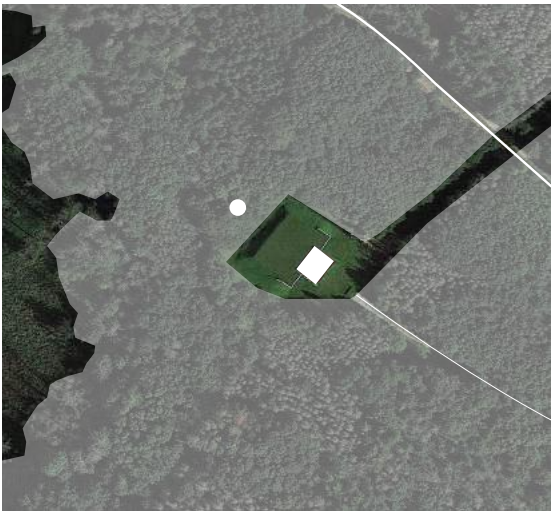
Současně nebo samostatně.

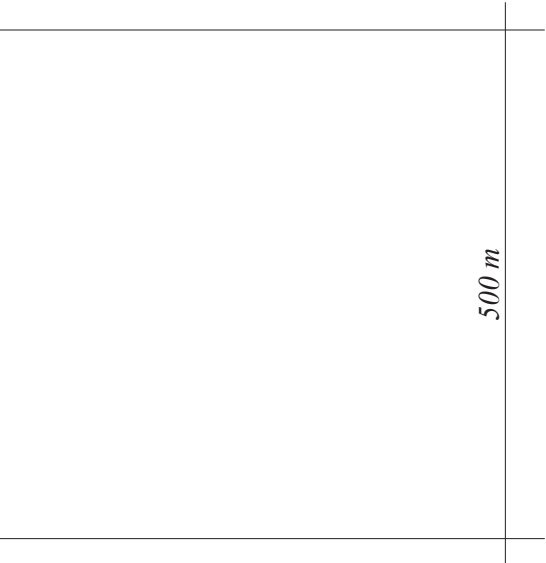

kopec Svatý Vít

Lukovská hora

krajinné body

Borovice.

Nejvyšší. Královny mezi stormy. Vždycky jsou vidět.

Stojím pod kopcem a v záplavě těchlech solitérů mě to táhne
vejš.
Nahoru až na vrchol s odkazem na nebe, ukazují směrem, kterej
přináší klid, vzpomínku a útlum mejch pocitů a citů nad vším.

Je mi líto, že jich je tu míň a míň a uvědomuju si to víc a víc,
když tam jezdím to pochopt pořád dokola, obden.

Královny lesa.

krajinné linie

Trochu vyskoč a jseš skoro stejně vysoko.

Po docela dobrý cyklostezce a mírnýmu stoupaní se dostanu
skoro až tam, kde to má všechno začít.

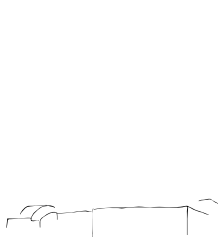
Jen jsem si to tu představovala výšší, ale zklamaná nejsem. Ten
vrchol tomu dodává myšlenka ten pocit, ta atmosféra toho mís-
ta.

Když jsem tu.

Z toho rovnýho města se dostávám plynule výš, nad všechno.

Myslí i duchem.

osídlená krajina

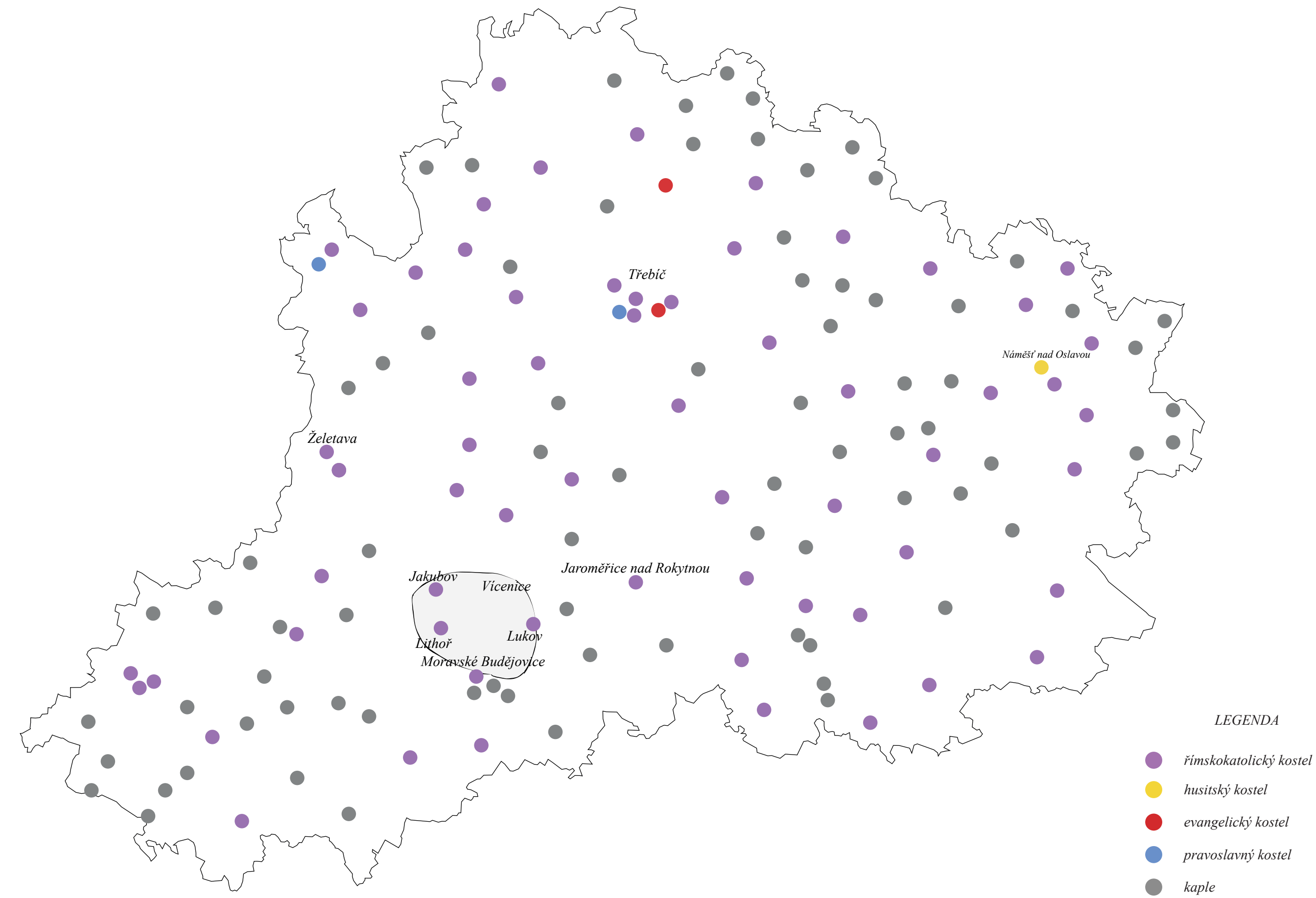
Jsem tu.

Fotovoltaická elektrárna vlevo.

A napravo už kouká úprava vody, skvělý.
I když to na první pohled není poznat, co se nám tu hezkýho
vyklubalo.
Naneštěstí je i na kopci Svatýho Víta vodojem, kterej krásně
leží před torzem původní kaple.

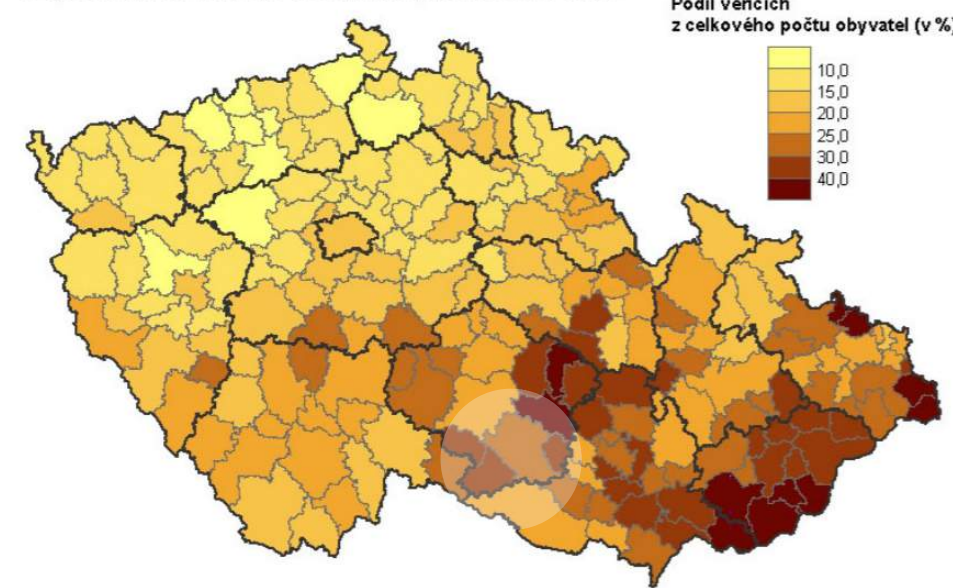
Takovej hezkej příklad osídlení malebný vesnický krajiny.

duchovní postoj

Podíl věřících (SLDB 2011)

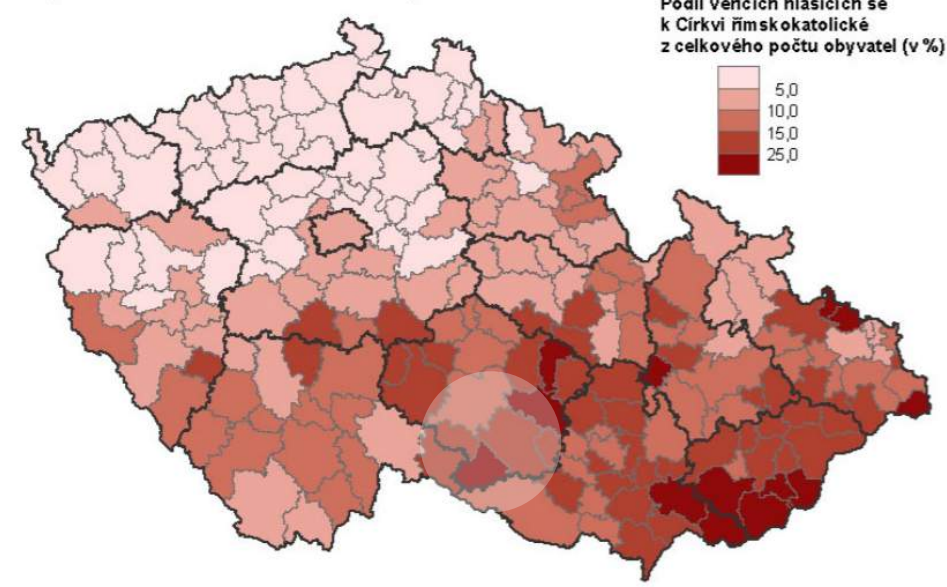
ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností a v Praze

Okres	1991		2001		2011		Index 2011/1991
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	
Uherské Hradiště	107 558	74,1	92 844	64,2	64 887	45,9	60,3
Hodonín	109 848	68,2	92 091	57,6	59 004	38,5	53,7
Žďár nad Sázavou	85 762	68,7	70 985	56,6	44 776	38,2	52,2
Vsetín	97 520	66,4	82 685	56,2	50 530	35,5	51,8
Zlín	124 441	63,2	103 720	53,1	67 066	35,2	53,9
Opava	121 074	67,0	103 792	57,2	61 425	35,1	50,7
Frýdek - Místek	141 480	62,2	118 115	52,1	71 897	34,6	50,8
Blansko	67 837	62,9	53 636	49,8	33 132	31,3	48,8
Třebíč	71 251	60,8	55 780	47,5	34 739	31,1	48,8
Kroměříž	63 821	59,1	49 267	45,6	32 342	30,6	50,7
Břeclav	72 351	58,1	56 609	45,6	32 453	28,8	44,9
Brno - venkov	92 132	59,4	71 957	45,2	58 423	28,3	63,4

Podíl věřících hlásících se k Církvi římskokatolické (SLDB 2011)

ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností a v Praze

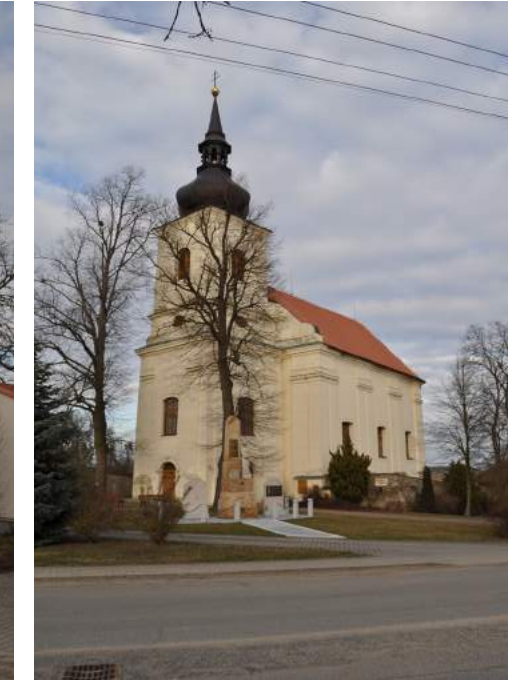
Okres	Počet obyvatel	Počet věřících celkem	% z počtu obyvatel				
			věřící celkem	věřící hlásící se k církvi	věřící hlásící se k Církvi římskokat.	věřící nehlásící se k církvi	neuvedeno
Uherské Hradiště	141 467	64 887	45,9	37,8	34,7	8,1	36,0
Hodonín	153 225	59 004	38,5	31,0	27,5	7,5	40,4
Žďár nad Sázavou	117 219	44 776	38,2	32,0	26,7	6,2	41,8
Vsetín	142 420	50 530	35,5	28,3	20,7	7,2	43,7
Zlín	190 488	67 066	35,2	27,3	23,1	7,9	40,8
Opava	174 899	61 425	35,1	27,6	23,8	7,6	43,7
Frýdek-Místek	207 756	71 897	34,6	26,7	16,8	7,9	41,2
Blansko	105 708	33 132	31,3	24,0	20,3	7,3	44,2
Třebíč	111 693	34 739	31,1	24,1	21,2	7,0	43,5
Kroměříž	105 569	32 342	30,6	22,6	19,3	8,0	41,4
Břeclav	112 828	32 453	28,8	21,3	18,0	7,4	42,6
Brno-venkov	206 300	58 423	28,3	20,6	17,5	7,7	42,8

MORAVSKÉ BUDĚJOVICE
kostel sv. Jiljí

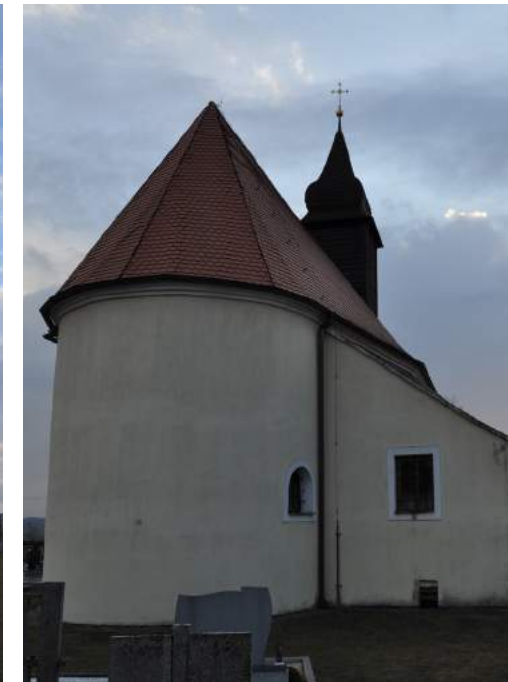

LUKOV
kostel sv. Jana Křtitele

víra
kostely

JAKUBOV U MORAVSKÝCH BUDĚJOVIC
kostel sv. Jakuba Většího

LITOHOŘ
kostel sv. Jana Nepomuckého

VÍCENICE
nemají kostel.

koncept

Každý den, celý den, přemýšlím, jak to uchopit a pochopit.

Místo.

Vztahy.

Přírodu.

Ducha místa.

Paměť.

Historii a současnost.

*Dva hřebeny, který stojí naproti sobě, uprostřed.
Příhodně.
Vzdálenější od města původně, Křížová hora, ta blíž je Lukovská.*

*Ve vzájemný spojitosti a sepjatosti, ať se děje, co se děje.
Vždycky spolu, navždycky propojené.
I když jeden vrchol poškozen člověkem.
Umístěním vodojemu na vrchol.
Druhý nahradí, odkáže a podá pomyslnou pomocnou ruku, aby nikdy
nezanikly.
Společně.*

*V dochozí vzdálenosti, v kontaktu, od počátků.
S odkazem na sebe.
Na minulost.*

Ve světle něčeho nového, neobjeveného.

Přesměrovat, odkázat, nasměrovat.

*Přímka, alej.
Snaha o duševní a duchovní propojení.*

*Spojení krajiny, vlnění se z jedné strany na druhou.
Vidím až nad horizonty, nad oba dva.*

*Z jednoho nadruhý.
Ale nikdy ne až do jeho útrob, do středu, tam kde to všechno začalo a
já se tomu všemu snažím najít nový nádech.*

Spojení s městem, realitou všedních dní.

*Duševní napojení na místo, kde kdysi stálo to, kde vzniká spojení mezi
nebem a zemí.*

Propojení sám na sebe, ve vztahu s přírodou.

Obklopeni lesem, ze všech stran.

Kopec Svatý Vit, podepsán člověkem. Objeven.

Lukovská hora, neobjevený potenciál.

Místo, kde se setkává člověk s historií, ale zároveň je spíše napojen na sebe a vnímá sebe jako zásadní.

Ze strany východo-jihní, blíže k městu, je kopec poset stovkami borovic, které se tyčí v kopci, vlní se ve větru a pohrávají si se sluncem a vznikají stíny, které si jen tak lehce nedokážeme přestavit.

Oduševnělé místo, se zajímavou morfologií terénu, která nám nabízí výhled pouze na sever, na historii, na původní kapli a na západ, do polí, kde ani za horizontem nemáme šanci zahlédnout vesnickou zástavbu, která se tímto směrem nachází.

Takže jsme tu sami za sebe.

Železnici, silnice cyklostezky i turistické trasy, jsou tu protkané všemi směry.

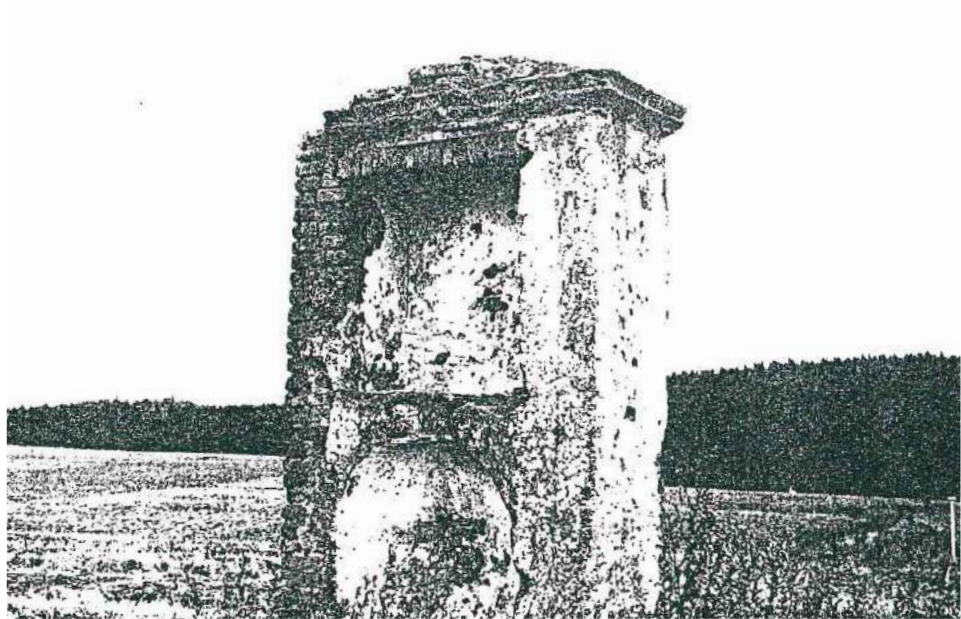
Přímo kolem obou hřebenů, kde se střídají stromy s rozlehlými pláňmi. Tudy vede ta pravá cesta. Ať už má duchovní charakter nebo ne.

Poutní cesta.

Hledání atmosféry.

*Využití města, jako předmětu zájmu a dojmu.
Vývolání pocitu prostřednictvím různorodých městských částí. Odklonění od tradice a krásna cest, jejichž hlavní bod má duchovní rozměr.*

Spoleh na současnost a zastavení přímo v centru dění, kde člověk vnímá sám sebe a určitou atmosféru, která je mu městským prostředím nabízena.

Osamělý bod zaniklé stezky.

Jediný původní piliř v čisté přírodě. Poznamenán časem.

*Rehabilitace od původního.
Z Moravských Budějovic přes Křížovou horu až do Babic.
Přes kapli s poustevnou na Křížové hoře.*

Každoročně pořádány poutě po stezce ojedinělé v celém širokém okolí.

Rehabilitace krajiny a cesty v ní.

*Propojením s městem považují jako důležitý princip poutních cest. Kdy
výchozí místo je dobře dostupné.*

Místo, které odkazuje na minulost.

Neustále ji připomíná.

*A stojí tam dodnes.
Schovává se mezi stromy a jen těžko bychom v okolí hledali,
tak pozorohodnou věc.
Čas se na ni podepsal. I okolí, které ji téměř pohltilo. I zastínilo.*

*Tu zříceninu původní kaple.
Na hoře Svatý Vít.*

*Odkaz, který nese se snažím zachovat.
Uchovat.*

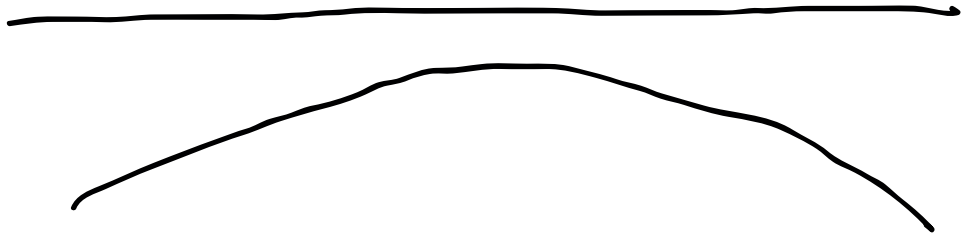
*S vnějšími vlivy jsem částečně donucena, odkaz přemýstit a nechat
ho jen v naší mysli.
Poukázat na něj, nenápadně.*

*Tak aby se člověk zastavil, v týchle uspěchaný době a podíval se
do minulosti.*

A poučil se. Naučil se.

Odkazem na to jak to bylo a dopadlo, že se všechno vyvíjí.

Ale odkaz tu je vždy.

Respekt ke krajině i k městu.

Vyrůstání z kopce k nebi.
Vytvářím jasnou a nenápadnou linii v krajině. Dávám přednost přírodě
a jejímu rozvoji, nebráním ji.

Neomezuji.

Snažím se ji podtrhnout a zdůraznit její přednosti ve vztahu k člověku
a duchovnu.
Architekturu propojuji přírodními vlivy na sebe samu a nechávám ji
přírodním vlivům čelit.

Samota. Cesta uvědomění, úniku.

Paměť místa. Paměť osobnosti.

Co krajina přijme, co vrátí, co si vezme.

Co snese ona. Co snese člověk.

Vrchol cesty. Vrchol myslí.

Samota ve společnosti. Pomoc přírody.

Čtrnáct zastavení, zastavení myslí. Zmatek v hlavě.

Dno a výstup. Výstup nahoru. Na horu.

Bez překážek. Bez zábran vlastní hlavy.

S myšlenkami životem, vyrovnáním.

Odkaz.

Odkaz místa. Výhra a pád.

Ve smyslu poutní.

Gradace.

Náznaky směru. Jednoznačnost. Napřímo.

Změna povrchu. Pocitu.

Výhled na kopec, město.

Ruch města.

Podpora krajiny.

Narušení krajiny.

Navázání krajiny, cesty.

Minutí, mihnutí.

Velikost.

Symbolika.

Ukazatel.

Přejetí, přijetí.

Co se změní?

V hlavě, ve vzduchu, v přítomnosti.

Hlavně v minulosti.

Dostávám se ven, odprošťuju se od lidí, ruchu a rychlosti dnešní doby.

Míjím hlavní části. Body, zastavení, ve kterých se ukryji nebo naopak vyčnívám, jak nikdy, měním se.

Temnota, klid, oltář, světlo.

To, co jsem zažila všechno. S čím vším jsem se setkala.

Dychtím po klidu, duše. Pokoji.

Setkávám se ve své hlavě se vším a hlavně nevím, kde jsem. Kde jsem správně.

Jestli tohle je správný.

Chráním sebe. Všechny.

Něco jasného, čitelného.

Na dosah.

Otevírá se krajina. Rozhled.

Morfologie terénu.

Na okraji. V prostoru ničeho.

Meziprostoru.

Les a města.

Klidu a ruchu.

Přírodu a lidmi.

Časem a tmou.

Střídavě se obracím. Dostávám se do střetu.

Rozlehlé pláně polí.

Velikost, velkolepost.

Světlo, naděje.

Tma, strach.

Nahuštěnost.

Tíha.

Víra.

Jediný pohled k nebi. K vrcholům borovic.

K víře, k těm všem ostatním blíže.

Záblesk naděje, odkazu a minulosti.

Blíž k sobě.

Uzavření, změna, les.

Příprava, nízkost.

Tíha, přijetí uvnitř.

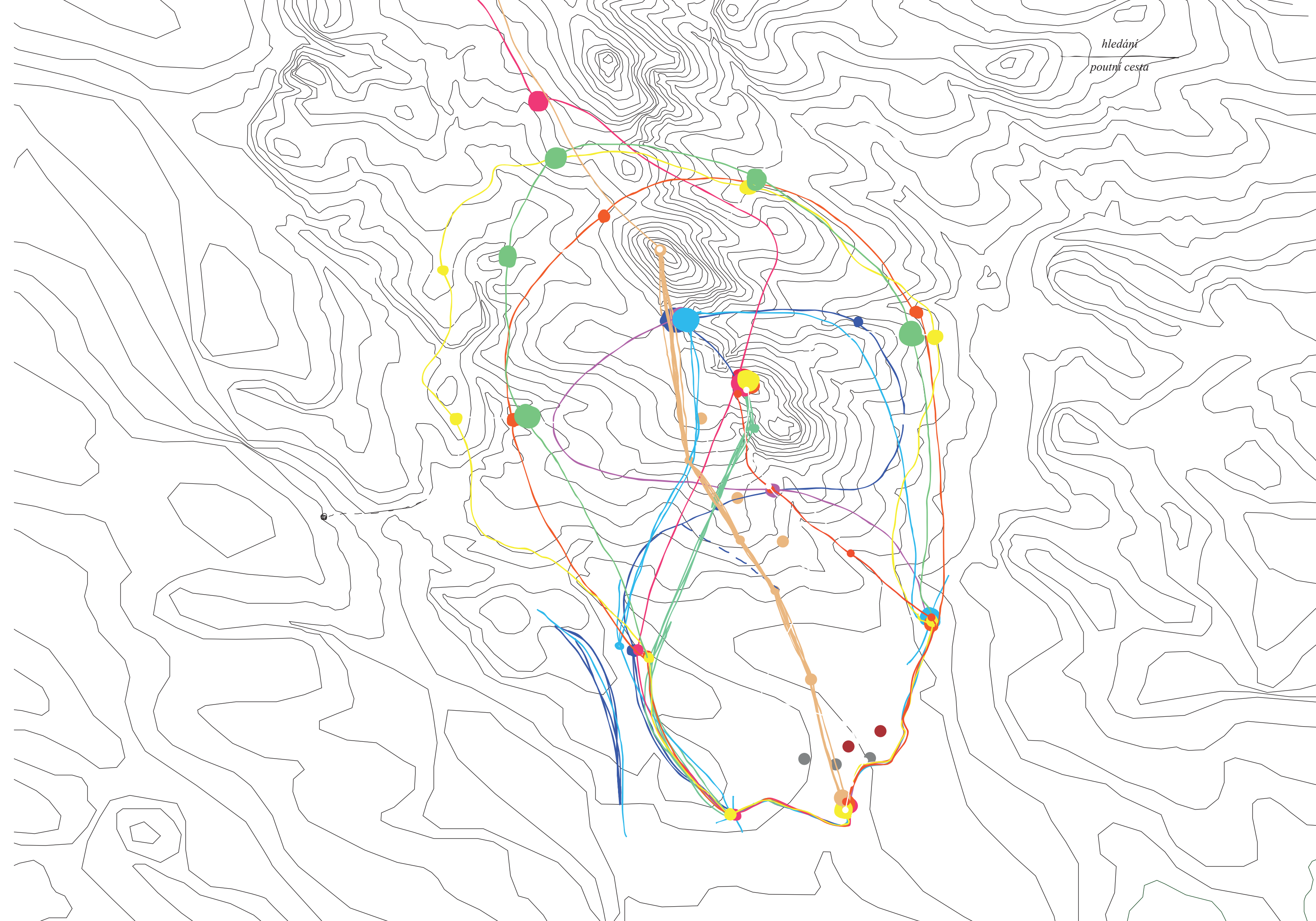
Rozhled ven, nadruhou stranu.

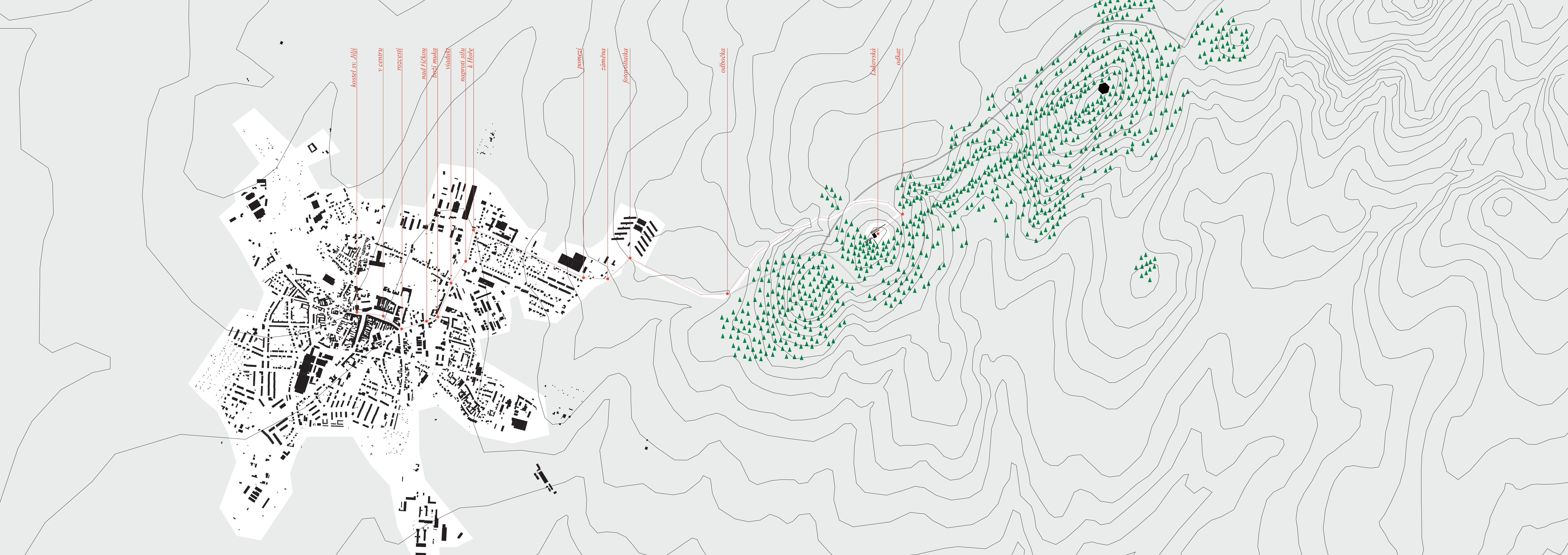
Temnota, klid, oltář, světlo.

Navedení, ukazatel.

Vývrcholení jako oslava. Sebe sama.

návrh

První.

text

Druhé.

text

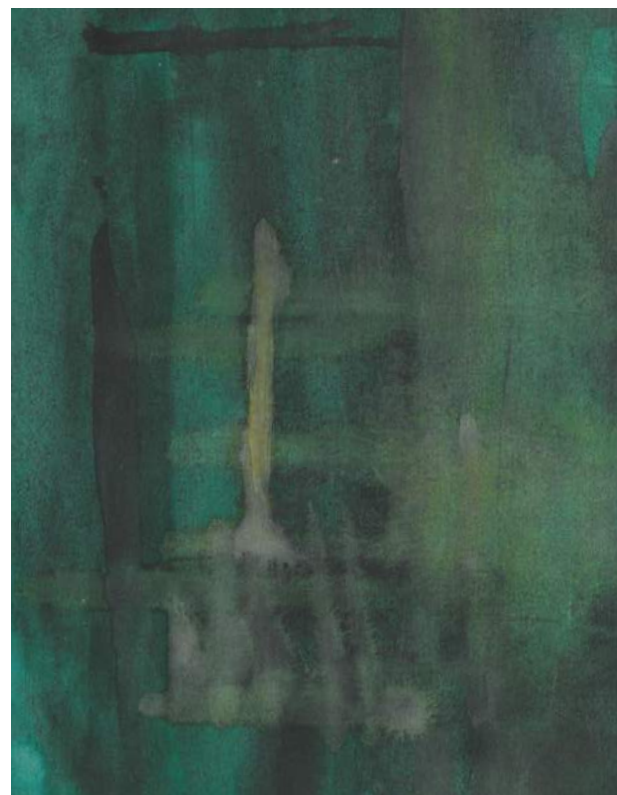
Třetí.

text

Čtvrté.

text

Páté.

text

Sedmé.

text

Šesté.

text

Osmé.

text

Deváté.

text

Desáté.

text

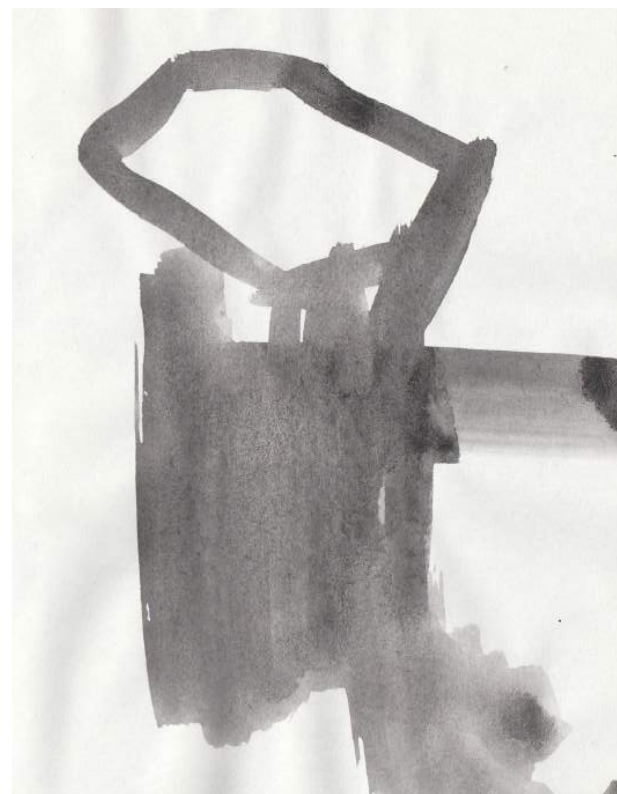
Jednácé.

text

Dvanácé.

text

Třinácté.

text

Jedná se o menší kapli s kapacitou třicet osob na Lukovské hoře naproti kopci sv. Víta, v dochozí vzdálenosti od Moravských Budějovic.

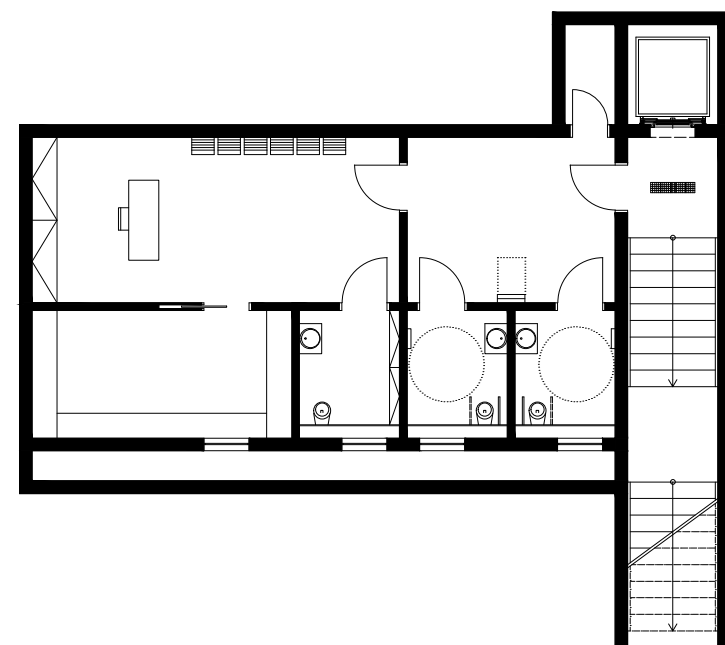
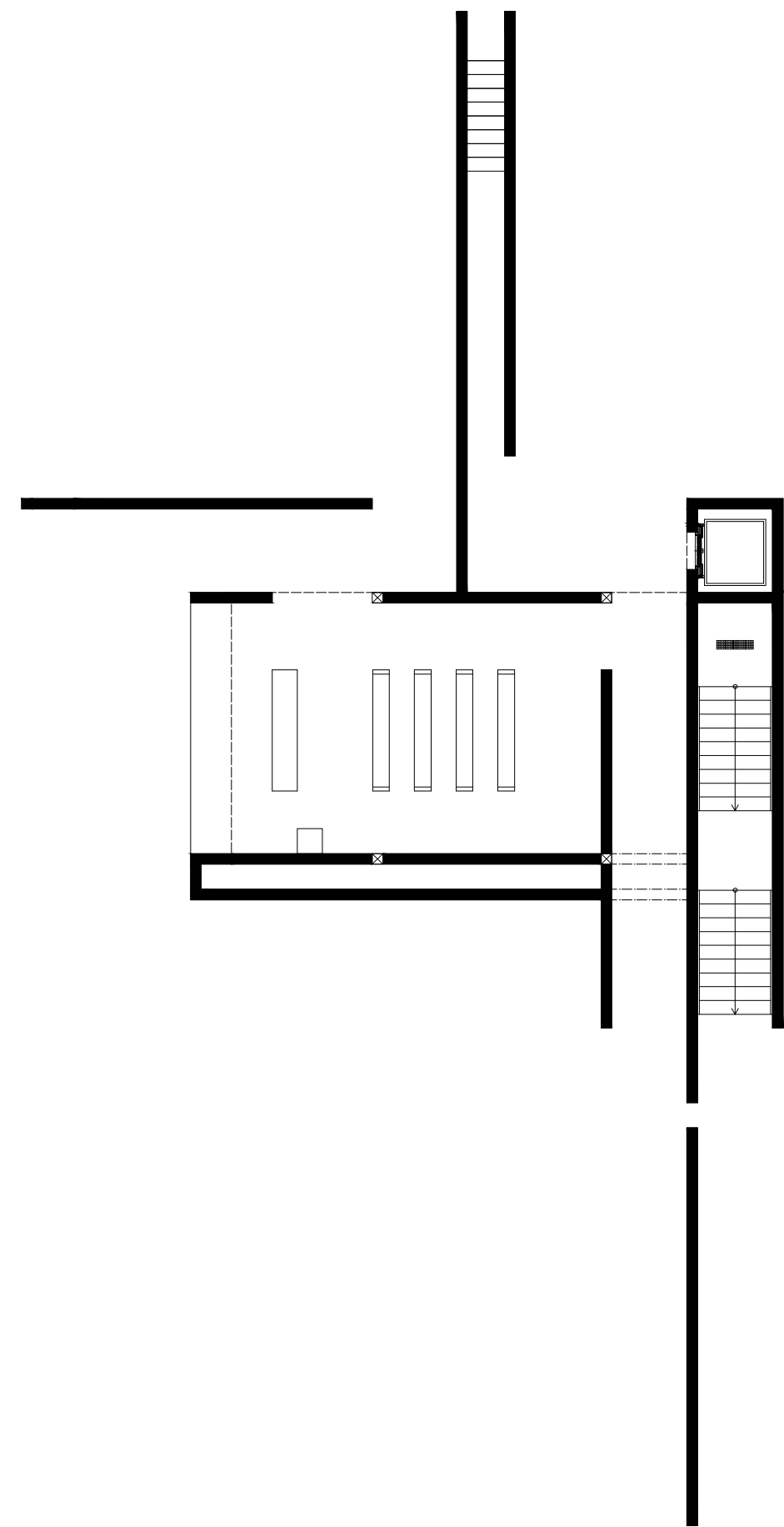
Vrchol kopce je obklopen ze dvou stran borovicemi, z východní a jižní světové strany. Ze severní strany, od objektu, dlouhou alejí stromů pomyslně odkazují na historii zříceniny kaple na kopci sv. Víta. Západní strana má jediná výhled do okolní krajiny, ale zástavba vesnice Litohoř je však daleko za horizontem.

Cílem návrhu bylo respektovat okolní krajinu a podtrhnout pocit samoty, individuální i kolektivní, který je v tomto přírodním prostředí něčím přirozeným.

Navrhla jsem otevřené prostory, bez dveří a oken, samostatně stojící stěny, které ve své kompozici jsou očištěny od zbytečností a vytvářejí sami o sobě silné, emoční prostory. Liniová betonová stěna vede směrem ke vchodu do kaple podél stěny centrálního prostoru. Ten se otevírá směrem k lesu a soustřeďuje pohled na kmeny stromů, které jsou v tomto smyslu oltářem. Uvnitř kaple se nachází několik lavic a stůl. Zadní přístup vede úzkým prostorem vysokých stěn přímo do nejhustšího lesa, který považuji za intimnější prostor, kde díky měnícím se stínům v korunách stromů, vnímá člověk úplně jinou atmosféru než v samotné kapli.

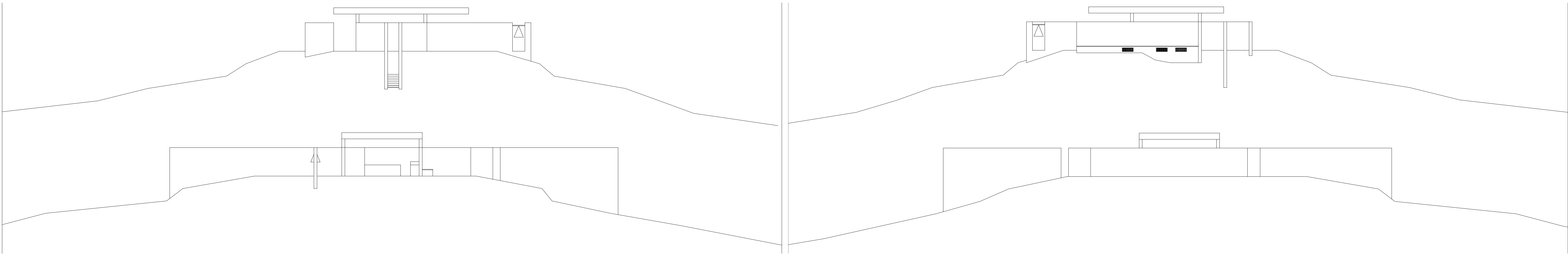
Vedle liniové dominující stěny se nachází nenápadný vchod přímo pod kapli, kde jsem umístila sakristii, provozní a veřejné zázemí.

Kaple se stává vyvrcholením poutní cesty, kterou vedu Moravskými Budějovicemi a porušuji touto oduchovní stězkou jeho hranice. Poutní cestu navrhuji, tak aby jednotlivá zastavení cesty využívala různorodá prostředí samotného města. Cestu nepřikrášluji, ale využívám přirozené veřejné prostory k dosažení určité atmosféry místa.

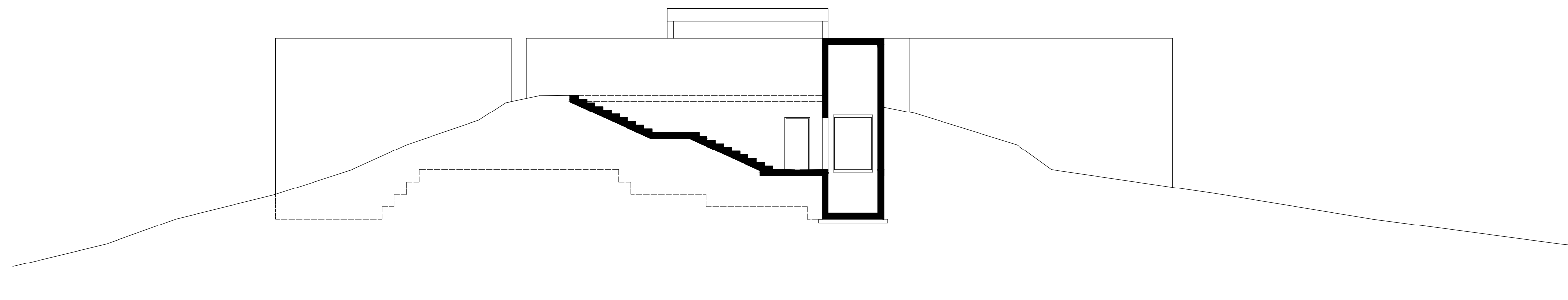
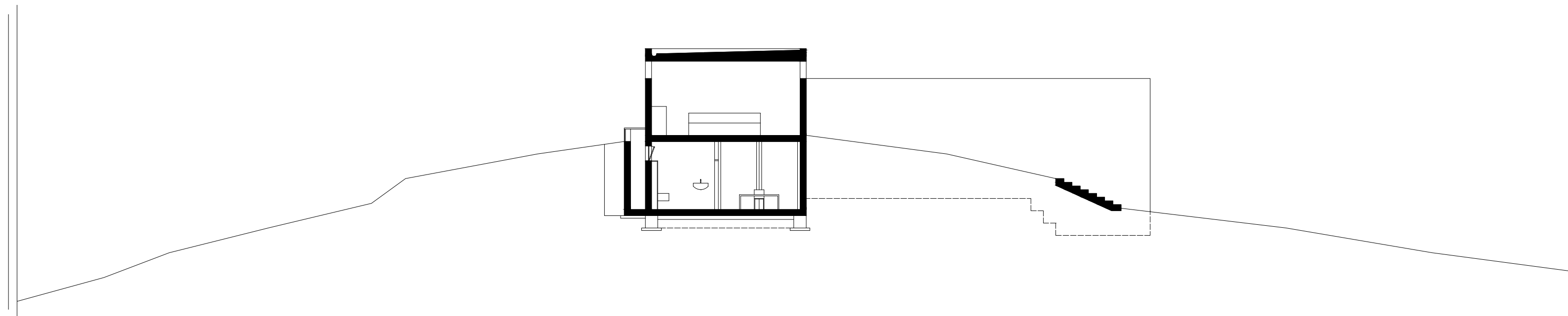
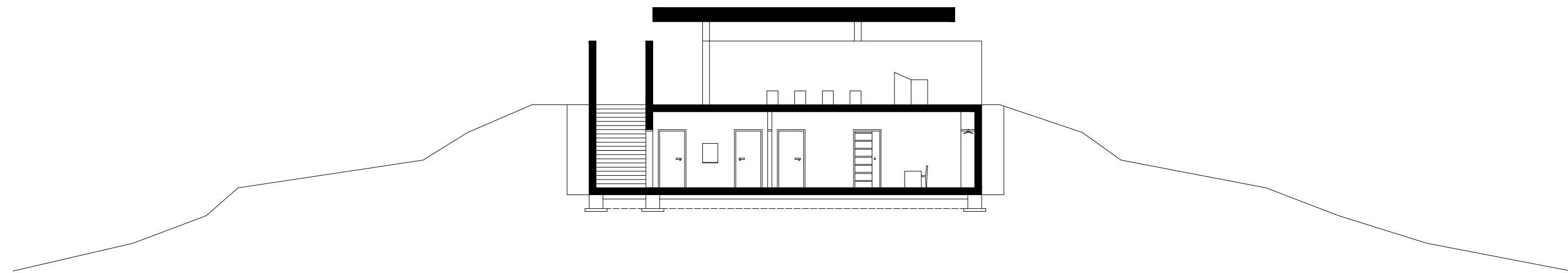
půdorys pod sebe
čísla místností

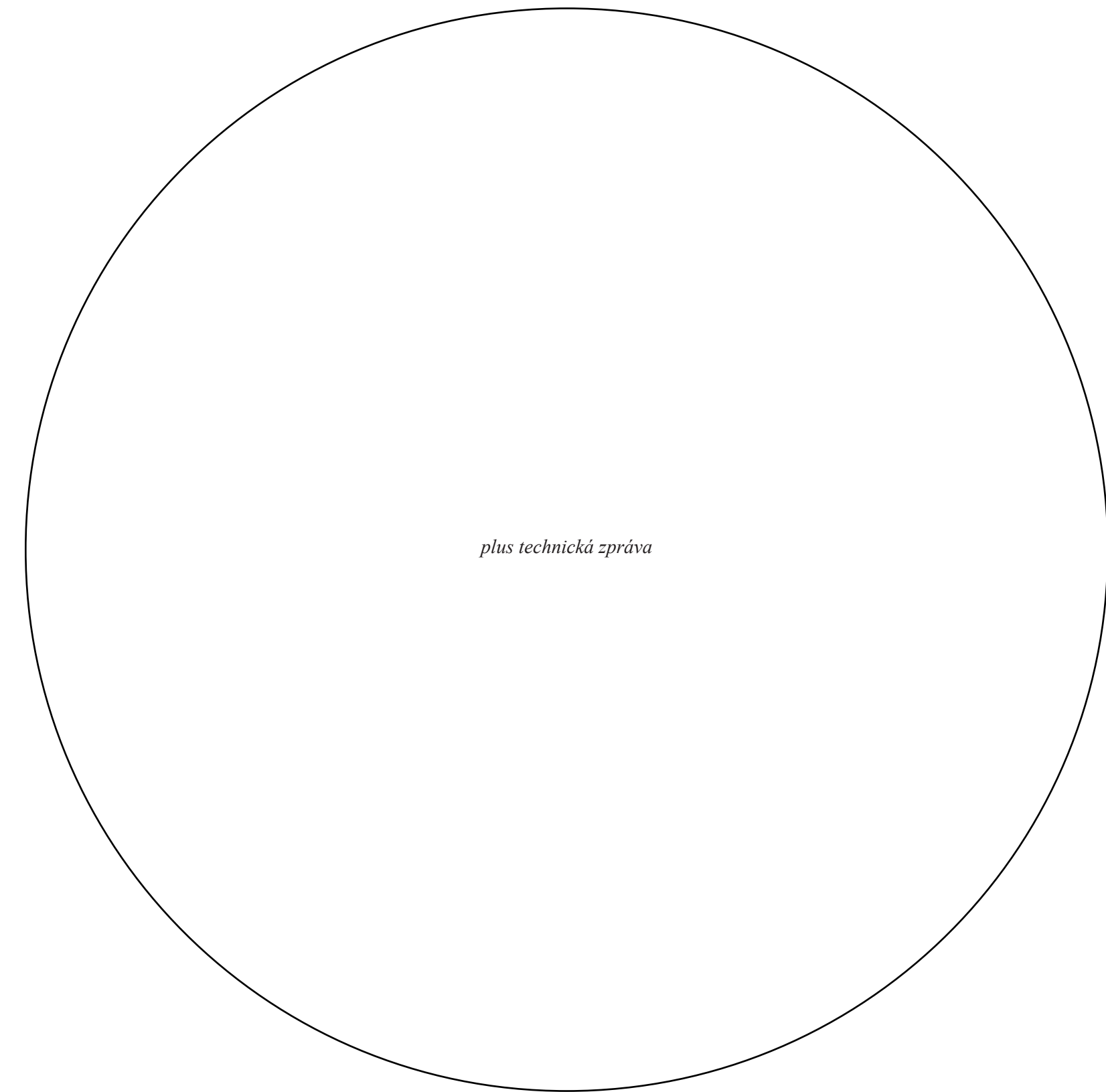
půdorys
kaple

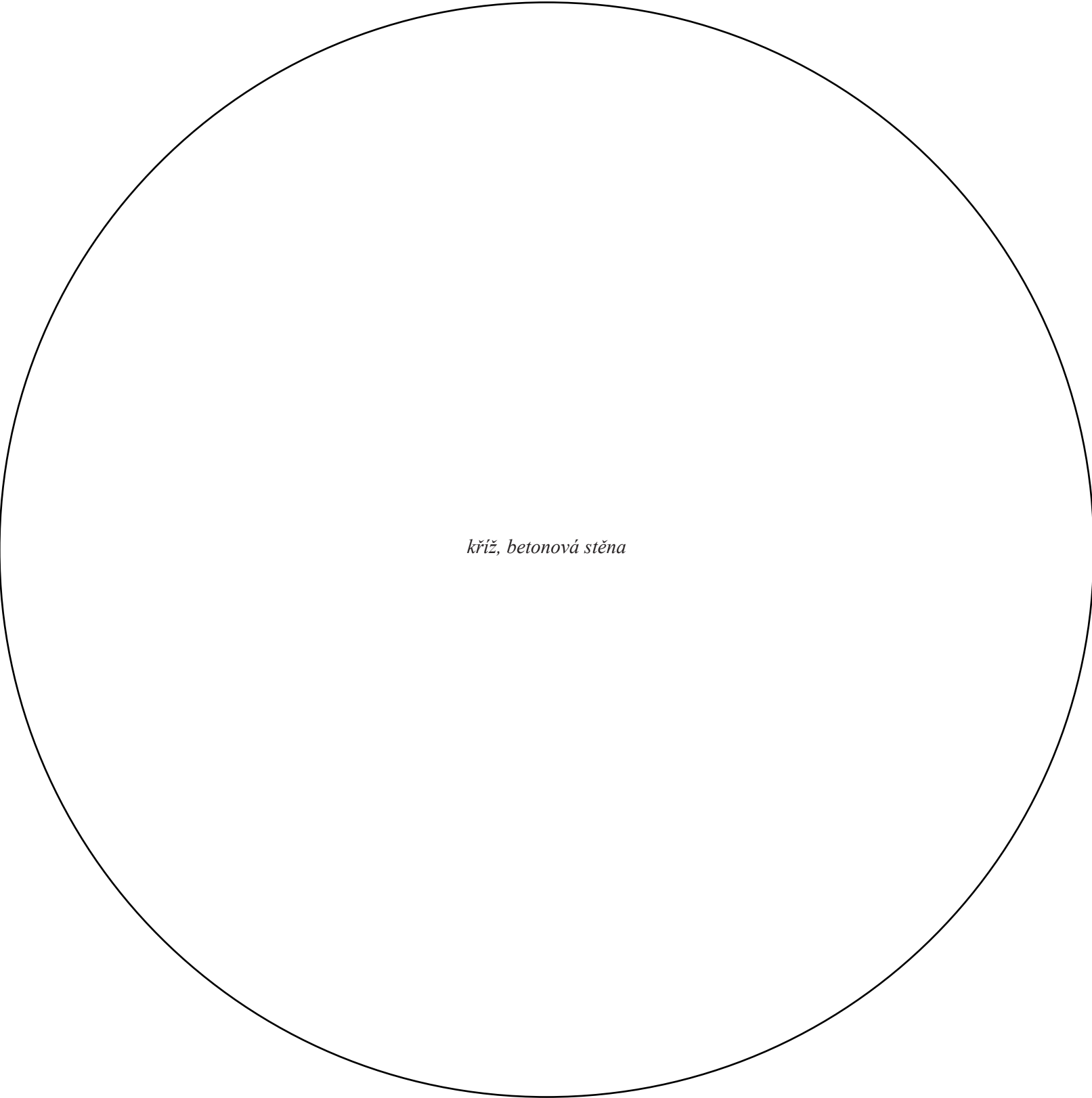
řezy

kaple

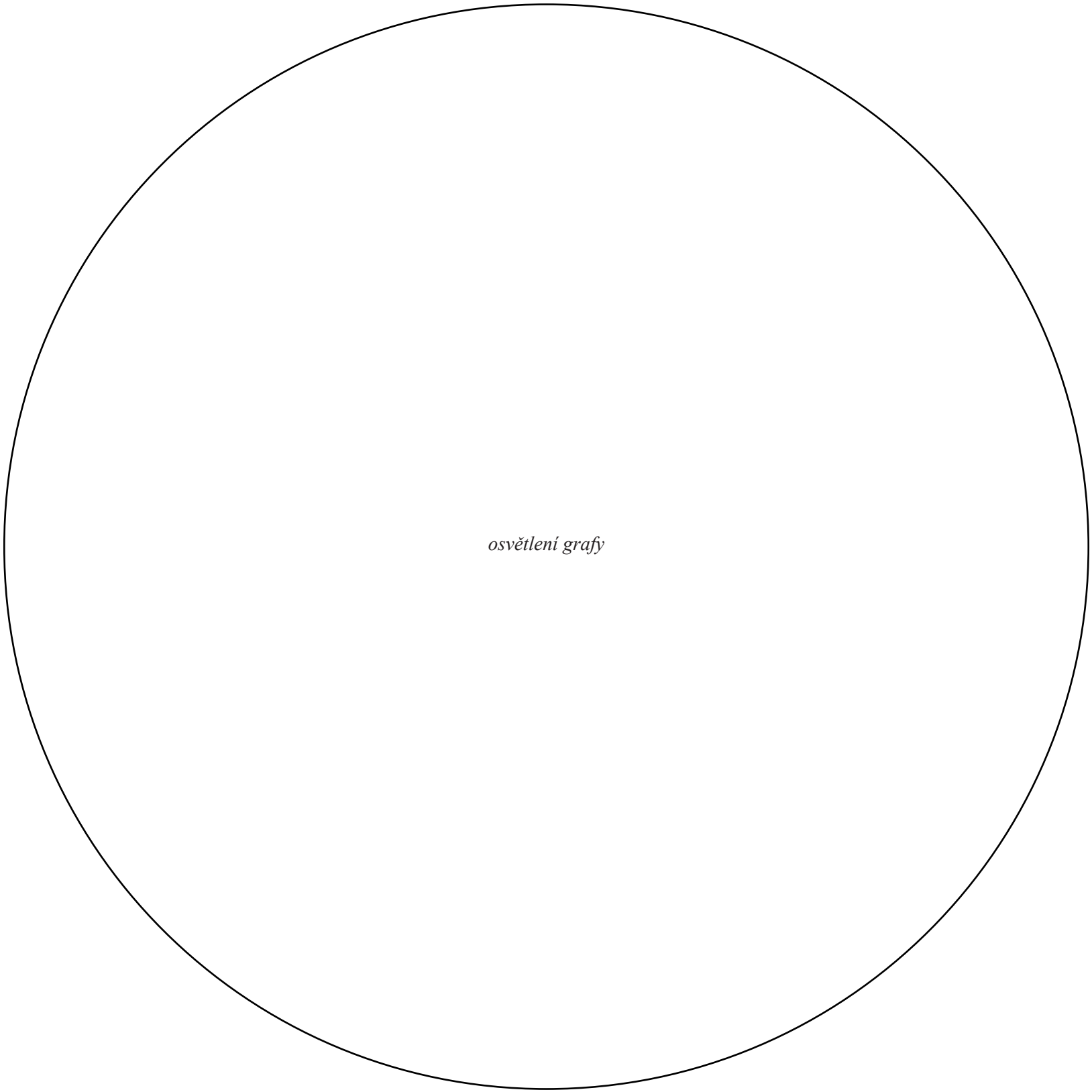

plus technická zpráva

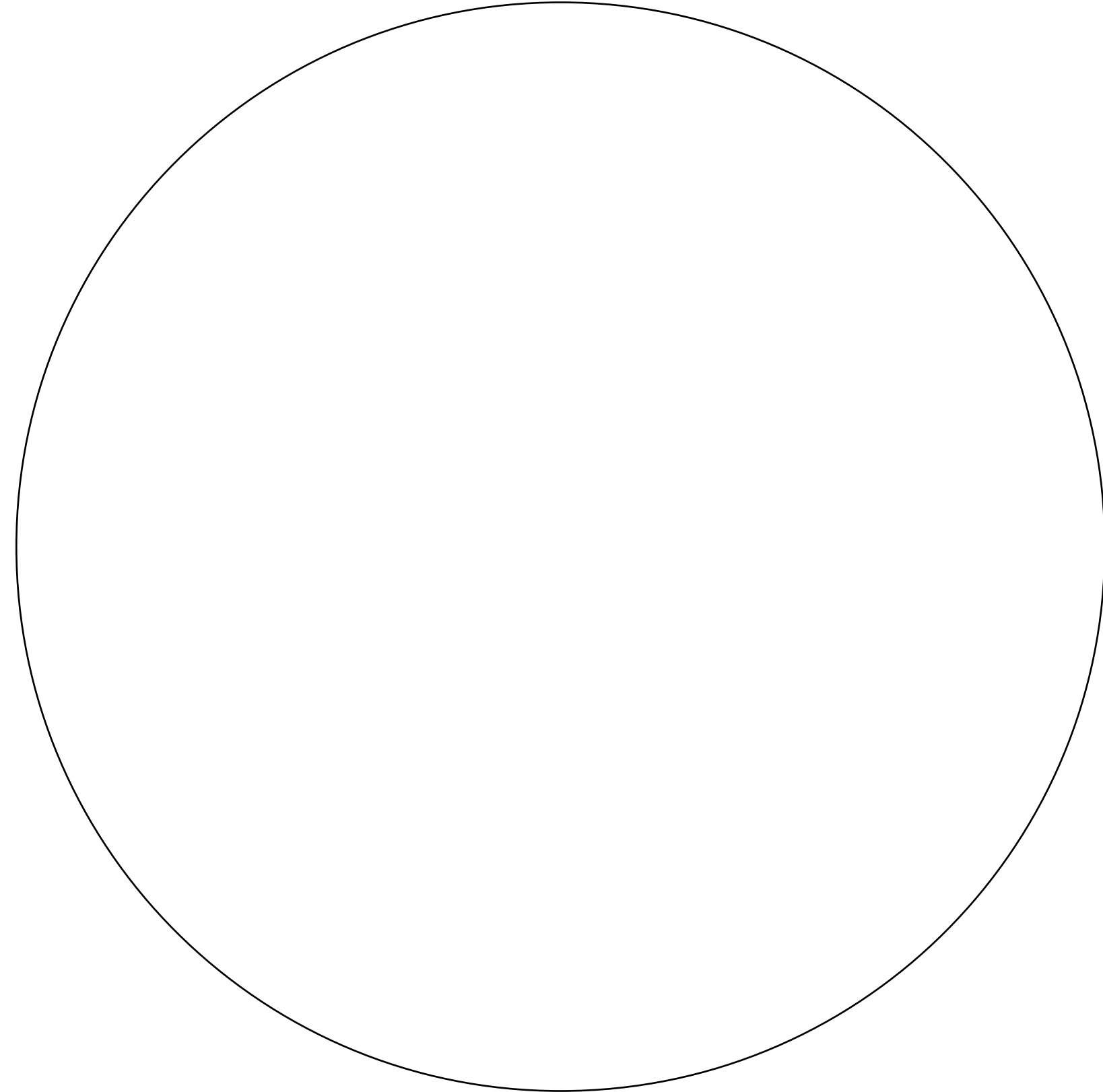

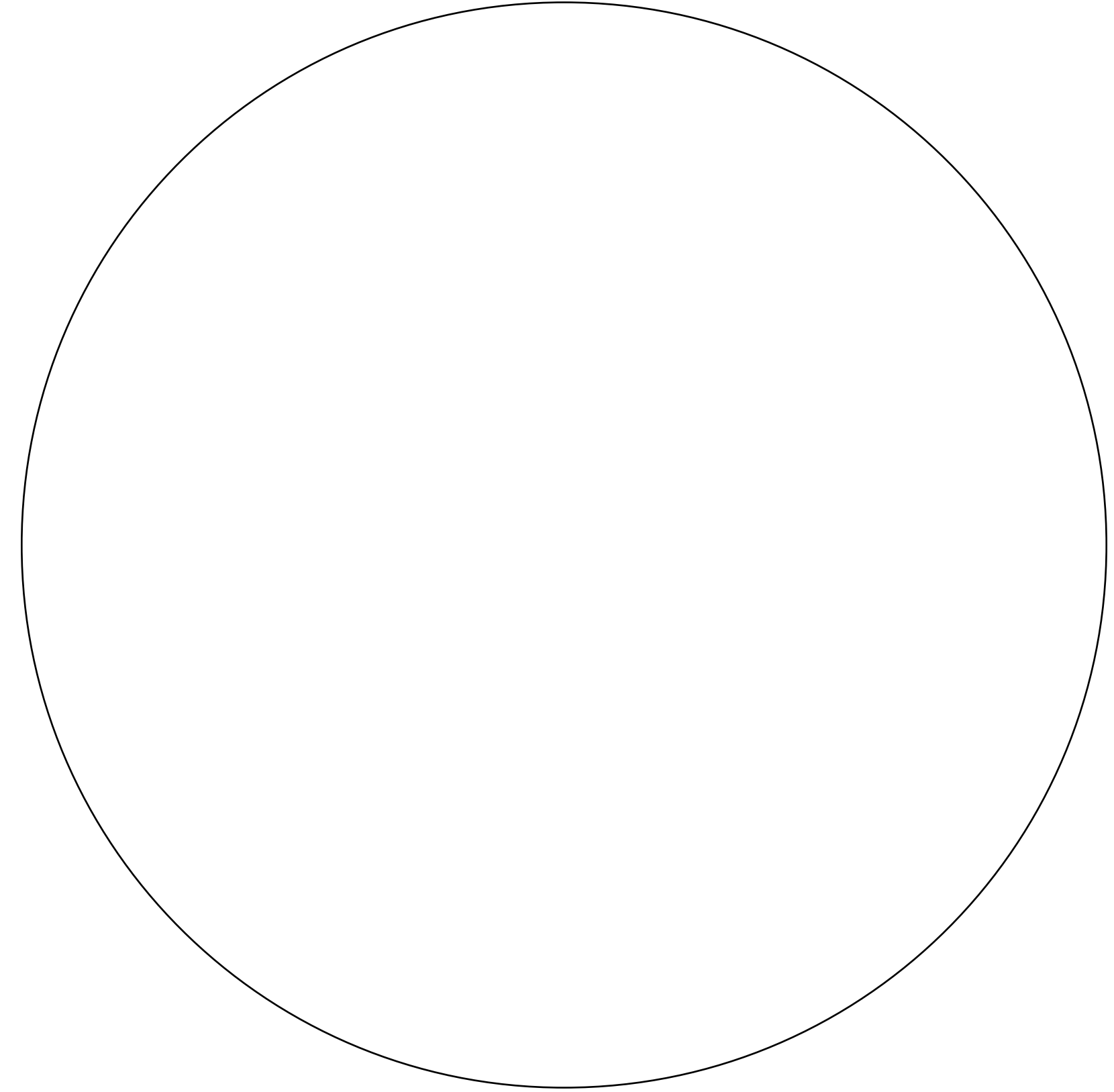
kříž, betonová stěna

osvětlení grafy

text!!!!!!!!!!

text

text

text

